

Istungidokument

A9-0269/2022

8.11.2022

RAPORT

ELi maapiirkondade arengu pikaajalise visiooni kohta – tugevamad, ühendatud, vastupanuvõimelised ja jõukad ELi maapiirkonnad 2040. aastaks (2021/2254(INI))

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon

Raportöör: Isabel Carvalhais

Kaasatud komisjoni arvamuse koostaja vastavalt kodukorra artiklile 57:
Álvaro Amaro, regionaalarengukomisjon

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI.....	21
REGIONAALARENGUKOMISJONI ARVAMUS.....	25
NAISTE ÕIGUSTE JA SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE KOMISJONI ARVAMUS.....	34
TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS.....	46
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS.....	47

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

ELi maapiirkondade arengu pikaajalise visiooni kohta – tugevamad, ühendatud, vastupanuvõimelised ja jõukad ELi maapiirkonnad 2040. aastaks (2021/2254(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 30. juuni 2021. aasta teatist „Maapiirkondade arengu pikaajaline visioon – Tugevamad, ühendatud, vastupanuvõimelised ja jõukad ELi maapiirkonnad 2040. aastaks“ (COM(2021)0345),
- võttes arvesse ÜRO kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 ja kestliku arengu eesmärke,
- võttes arvesse ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 21. istungjärgul saavutatud Pariisi kokkulepet,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikleid 39 ja 174,
- võttes arvesse nõukogu 17. detsembri 2020. aasta määrust (EL, Euratom) 2020/2093, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027¹,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrust (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ja muudetakse määrusi (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus)²,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. detsembri 2021. aasta määrust (EL) 2021/2115, millega kehtestatakse liikmesriikide koostatavate Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavate ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavade (ÜPP strateegiakavad) toetamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013³,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. detsembri 2021. aasta määrust (EL) 2021/2116, mis käsitleb ühise põllumajanduspoliitika rahastamist, haldamist ja seiret ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1306/2013⁴,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrust (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu

¹ ELT L 433, 22.12.2020, lk 11.

² ELT L 243, 9.7.2021, lk 1.

³ ELT L 435, 6.12.2021, lk 1.

⁴ ELT L 435, 6.12.2021, lk 187.

suhtes kohaldatavad finantsreeglid⁵,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2021. aasta määrust (EL) 2021/694, millega luuakse programm „Digitaalne Euroopa“⁶,
- võttes arvesse oma 27. oktoobri 2016. aasta resolutsiooni teemal „Kuidas saab ühise põllumajanduspoliitikaga aidata kaasa töökohtade loomisele maapiirkondades?“⁷,
- võttes arvesse oma 4. aprilli 2017. aasta resolutsiooni naiste ja nende rolli kohta maapiirkondades⁸,
- võttes arvesse oma 15. novembri 2017. aasta resolutsiooni loodust, rahvast ja majandust käsitleva tegevuskava kohta⁹,
- võttes arvesse oma 30. mai 2018. aasta resolutsiooni toidutootmise ja põllumajanduse tuleviku kohta¹⁰,
- võttes arvesse oma 3. oktoobri 2018. aasta resolutsiooni äärepoolsete ning maa- ja mägipiirkondade erivajadustega arvestamise kohta¹¹,
- võttes arvesse oma 8. märtsi 2022. aasta resolutsiooni ühtekuuluvuspoliitika rolli kohta uuendusliku ja aruka ülemineku soodustamisel ja piirkondliku IKT-ühenduvuse edendamisel¹²,
- võttes arvesse oma 8. oktoobri 2020. aasta resolutsiooni Euroopa metsastrateegia kohta – edasised sammud¹³,
- võttes arvesse oma 20. oktoobri 2021. aasta resolutsiooni strateegia „Talust taldrikule“ kohta õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks¹⁴,
- võttes arvesse oma 9. juuni 2021. aasta resolutsiooni ELi elurikkuse strateegia kohta aastani 2030: toome looduse oma ellu tagasi¹⁵,
- võttes arvesse komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatist „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019)0640),
- võttes arvesse komisjoni 20. mai 2020. aasta teatist „Strateegia „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks“ (COM(2020)0381),

⁵ ELT L 231, 30.6.2021, lk 159.

⁶ ELT L 166, 11.5.2021, lk 1.

⁷ ELT C 215, 19.6.2018, lk 228.

⁸ ELT C 298, 23.8.2018, lk 14.

⁹ ELT C 356, 4.10.2018, lk 38.

¹⁰ ELT C 76, 9.3.2020, lk 62.

¹¹ ELT C 11, 13.1.2020, lk 15.

¹² ELT C 347, 9.9.2022, lk 37.

¹³ ELT C 395, 29.9.2021, lk 37.

¹⁴ ELT C 184, 5.5.2022, lk 2.

¹⁵ ELT C 67, 8.2.2022, lk 25.

- võttes arvesse komisjoni 20. mai 2020. aasta teatist „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030. Toome looduse oma ellu tagasi“ (COM(2020)0380),
- võttes arvesse komisjoni 12. novembri 2021. aasta teatist „Hädaolukorrakava, et tagada kriisi ajal toiduainetega varustamine ja toiduga kindlustatus“ (COM(2021)0689),
- võttes arvesse komisjoni 16. juuli 2021. aasta teatist „Uus ELi metsastrateegia aastani 2030“ (COM(2021)0572),
- võttes arvesse komisjoni 4. veebruari 2022. aasta teatist „Kaheksanda ühtekuuluvusaruande kohta: ühtekuuluvus Euroopas teel 2050. aasta poole“ (COM(2022)0034),
- võttes arvesse komisjoni 17. juuni 2020. aasta aruannet demograafiliste muutuste mõju kohta (COM(2020)0241),
- võttes arvesse komisjoni 27. jaanuari 2021. aasta rohelist raamatut vananemise ning põlvkondadevahelise solidaarsuse ja vastutuse edendamise kohta (COM(2021)0050),
- võttes arvesse 2016. aasta septembris Corkis toimunud Euroopa maaelu arengu konverentsi osaliste vastu võetud Corki deklaratsiooni versiooni 2.0 „Parem elu maapiirkondades“,
- võttes arvesse 13. aprillil 2018. aastal Sloveenias Bledis allkirjastatud Bledi deklaratsiooni ELi maapiirkondade arukama tuleviku kohta,
- võttes arvesse ÜRO deklaratsiooni talunike ja muude maapiirkondades töötavate inimeste õiguste kohta, mille Inimõiguste Nõukogu võttis vastu 28. septembril 2018,
- võttes arvesse oma 3. mai 2022. aasta resolutsiooni ELi mahepõllumajanduse tegevuskava kohta¹⁶,
- võttes arvesse ÜRO naiste diskrimineerimise kaotamise komitee üldsoovitust nr 34 (2016) maapiirkondades elavate naiste õiguste kohta, mis võeti vastu 7. märtsil 2016,
- võttes arvesse Euroopa sotsiaalõiguste samba 20. põhimõtet,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni tellitud uuringut „The future of the European Farming Model: Socio-economic and territorial implications of the decline in the number of farms and farmers in the EU“ (Euroopa põllumajandusmudeli tulevik – põllumajandusettevõtete ja põllumajandustootjate arvu vähenemise sotsiaal-majanduslikud ja territoriaalsed mõjud ELis), mille struktuuri- ja ühtekuuluvuspoliitika osakond avaldas 2022. aasta aprillis,
- võttes arvesse komisjoni 25. märtsi 2021. aasta teatist mahetootmise arendamise tegevuskava kohta (COM(2021)0141),
- võttes arvesse oma 24. märtsi 2022. aasta resolutsiooni kiireloomulise vajaduse kohta

¹⁶ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2022)0136.

võtta seoses Venemaa sissetungiga Ukrainasse vastu ELi tegevuskava toiduga kindlustatuse tagamiseks ELis ja väljaspool seda¹⁷,

- võttes arvesse komisjoni talituste 8. aprilli 2021. aasta töödokumenti „ÜPP mõju hindamine põlvkondade vahetusele, kohalikule arengule ja töökohtadele maapiirkondades“ (SWD(2021)0078),
 - võttes arvesse Euroopa Regioonide Komitee 26. jaanuari 2022. aasta arvamust „ELi maapiirkondade pikaajaline visioon“¹⁸,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 23. märtsi 2022. aasta arvamust „ELi maapiirkondade pikaajaline visioon“¹⁹,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 54,
 - võttes arvesse regionaalarengukomisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjoni arvamusi,
 - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit (A9-0269/2022),
- A. arvestades, et maapiirkonnad moodustavad ligikaudu 83 % kogu ELi territooriumist ja on koduks ligikaudu 137 miljonile inimesele (30 % ELi elanikkonnast); arvestades, et ELi maapiirkonnad on toidutootmise, metsade ja energiatootmise, eelkõige taastuvenergia, samuti Euroopa roheline kokkuleppe, kliimanetraalsuse ja kestliku arengu eesmärkide saavutamise kohana väga olulised; arvestades, et maapiirkonnad, eelkõige äärepoolsemad ja vähem arenenud maapiirkonnad, mägiapiirkonnad, saared ja äärepoolsemad piirkonnad seisavad silmitsi konkreetsete pikaajaliste lahendamata probleemidega ning nende ainulaadse arengu- ja innovatsioonipotentsiaali mittetunnistamisega;
- B. arvestades, et maapiirkondade elanikkonna üldine osakaal on viimasel kümnendil ELi tasandil veidi vähenenud ja märkimisväärselt vähenenud viimase 50 aasta jooksul, nimelt elanikkonna vananemise ja väljarände (linnastumine) tõttu; arvestades, et üle 65-aastaste inimeste osakaal on üldiselt suurim maapiirkondades ja eeldatavasti suureneb see tulevikus; arvestades, et 2050. aastaks väheneb ELis viiest maapiirkonnast nelja elanikkond tõenäoliselt ja äärepoolsemad maapiirkonnad kaotavad veelgi rohkem elanikke;
- C. arvestades, et ELi toimimise lepingu artiklis 174 on sätestatud, et liit peab vähendama eri piirkondade arengutasemete erinevusi, pöörates erilist tähelepanu mõnedele piirkondadele, eelkõige maapiirkondadele; arvestades, et kestliku arengu saavutamiseks peavad maapiirkonnad saama piisavat rahalist toetust;
- D. arvestades, et keskmine tööhõive määr ELi maapiirkondades liikus aastatel 2012–2020 paremuse suunas, kuigi liikmesriigiti oli see erinev ja pakutavate töökohtade kvaliteet varieerus; arvestades, et maapiirkondades on vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus

¹⁷ ELT C 361, 20.9.2022, lk 2.

¹⁸ ELT C 270, 13.7.2022, lk 18.

¹⁹ ELT C 290, 29.7.2022, lk 137.

elavate inimeste osakaal suurem kui linnades;

- E. arvestades, et märkimisväärse osa ELi põllumajandussektoris töötavate inimeste töötingimused on äärmiselt keerulised ja ebakindlad, mida iseloomustavad madal palk, pikk tööaeg, deklareerimata töö, suur õnnetuste ja haiguste esinemissagedus ning taunitavad elamistingimused;
- F. arvestades, et juurdepääs veevarustusteenustele, kanalisatsioonile, maanteeühendusele, tervishoiule, haridusele, interneti lairibaühendusele ja muudele põhiteenustele on maapiirkondade arenguks hädavajalik; arvestades, et mõnede maapiirkondade kodumajapidamistel puudub endiselt juurdepääs olulistele põhiteenustele, eelkõige vee- ja kanalisatsiooniteenustele, samas kui liikmesriikide vahel püsivad erinevused²⁰; arvestades, et kodanikud pidasid transporditaristut ja -ühendusi maapiirkondade põhivajadusteks;
- G. arvestades, et ülikiire lairibaühendus on kättesaadav ainult ühele kuuest maaelanikust; arvestades, et maa- ja linnapiirkondade vahel on oluline lõhe seoses põhiliste digioskustega, kusjuures 28 %-l maapiirkondades elavatest täiskasvanutest on elementaarsed või suuremad digioskused, samas kui linnades elavate täiskasvanute puhul on see näitaja 62 % (2019); arvestades, et liikmesriikide vahel esineb endiselt märkimisväärseid erinevusi seoses internetiühendusega, samas kui mõnes liikmesriigis ei ole kuni 25 %-l maapiirkondade kodumajapidamistest ikka veel internetiühendus²¹;
- H. arvestades, et sooline võrdõiguslikkus on ELi põhiväärtus, mida tunnustatakse aluslepingutes ja põhiõiguste hartas; arvestades, et maapiirkondades püsib märkimisväärne sooline ebavõrdsus, kuna naised kannatavad kõrgema töötuse määra, ebakindlate lepingute ja mitteametlike töötingimuste all ning on alaesindatud otsuseid tegevates organites, nagu põllumajandusühistud, ametiühingud ja kohalikud omavalitsused;
- I. arvestades, et aastatel 2003–2016 vähenes põllumajandusettevõtete arv ELi 27-s liikmesriigis 32 %, kusjuures langus oli kõige suurem alla viie hektari suuruste väikeste põllumajandusettevõtete hulgas (38 %); arvestades, et 2016. aastal oli ELis 10,5 miljonit põllumajandusettevõtet, millest enamik (92 %) olid põllumajanduslikud pereettevõtted; arvestades, et 2040. aastaks võib EL kaotada veel 6,4 miljonit põllumajandusettevõtet, mille tulemusena jääb ELis alles ligikaudu 3,9 miljonit põllumajandusettevõtet, mis tähendab, et võrreldes 2016. aastaga on see arv lausa 62 % väiksem;
- J. arvestades, et 2016. aastal oli iga alla 35-aastase põllumajandustootja kohta rohkem kui kuus üle 65-aastast põllumajandustootjat²², mistõttu on ELi põllumajandustootjate vananemine üks suurimaid probleeme, millega maapiirkonnad silmitsi seisavad; arvestades, et noorte naispõllumajandustootjate osakaal on eriti väike;
- K. arvestades, et ELi loomakasvatuseettevõtted annavad tööd ligikaudu neljale miljonile

²⁰ [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=SDG_6 -
Clean_water_and_sanitation#Sanitation](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=SDG_6_-_Clean_water_and_sanitation#Sanitation)

²¹ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ISOC_CI_IN_H_custom_2784346/default/table?lang=en

²² ÜPP erieesmärkide selgitamine – struktuurimuutused ja põlvkondade vahetumine, https://agriculture.ec.europa.eu/system/files/2019-11/cap-briefs-7-structural-change_en_0.pdf

inimesele ja on peamised ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) teise samba toetuse saajad, mida antakse põllumajandusettevõtetele, mis asuvad ebasoodsas olukorras olevates piirkondades, mis hõlmavad 50 % ELi kasutatavast põllumajandusmaast;

- L. arvestades, et Euroopa maaelu arengu võrgustiku temaatilised rühmad on osutunud avaliku ja erasektori territoriaalsete partnerluste tõhusaks vahendiks; arvestades, et lisaks on neil rühmadel õnnestunud luua ühtne foorum, kus käsitletakse küsimusi, mis on seotud territoriaalse elavdamise, innovatsiooni, alt-üles suunatud ja integreeritud lähenemisviisidega põllumajanduses ja maaelu arengus, detsentraliseeritud juhtimise, integratsiooni ja koostöö võrgustikega;
- M. arvestades, et ÜPP üks eesmärke praegusel programmitöö perioodil on edendada tööhõivet, majanduskasvu, soolist võrdõiguslikkust, sealhulgas naiste osalemist põllumajanduses, sotsiaalset kaasatust ja maapiirkondade kohalikku arengut;
- N. arvestades, et on väljendatud muret kaevandustegevuse negatiivse mõju pärast veele, kaitsealadele ja keskkonnale ning ökoloogilise kahju pärast, mida see võib põhjustada ümbruskonnale ja muudele elatusallikatele, mis võivad mõjutada inimeste sissetulekuid, tervist ja elukvaliteeti²³;

1. Tugevamate, vastupanuvõimeliste ja kaasavate maapiirkondadega seotud probleemid ja võimalused

- 1. rõhutab maapiirkondade ajaloolist, geograafilist, majanduslikku ja sotsiaalset mitmekesisust kogu ELis; tuletab meelde, et linnakeskuste läheduses, rannikualadel, piiriülestel aladel või mägiapiirkondades, äärepoolseimates piirkondades ja hõredalt asustatud aladel asuvad maapiirkonnad seisavad silmitsi erinevate probleemidega, mis nõuavad kohandatud sihipäraseid lahendusi, mida tuleb rakendada koostöös kohalike sidusrühmadega;
- 2. rõhutab, et ELi tasandi poliitikal ja meetmetel koos riiklike, piirkondlike ja kohalike meetmetega, millel on kohapõhine lähenemisviis, on oluline roll Euroopa maapiirkondade kodanike jõukuse ja heaolu tagamisel ning nende ees seisvate probleemide lahendamisel, nagu elanikkonna vähenemine ja vananemine, suurem vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse oht ning kvaliteetsete töövõimaluste vähenemine; tuletab meelde, et maapiirkondade SKP elaniku kohta on märkimisväärselt alla ELi keskmise;
- 3. rõhutab lisaks, et maapiirkondades puudub juurdepääs kvaliteetsetele üldhuviteenustele, nagu veevarustusteenused, kanalisatsioon, maanteeühendus, tervishoid, lastehoid ning kvaliteetne haridus ja koolitus, ning et need on halvasti ühendatud, seal on piiratud transpordivõimalused ja puuduvad kiire lairibaühendus ning muud põhiteenused, nagu posti- ja pangandusteenused, millele lisanduvad eluaseme ebapiisav kvaliteet ja kättesaadavus, kliima- ja keskkonnasurve, soolise võrdõiguslikkuse lõhe ning piiratud võimalused innovatsiooniks ja piiratud juurdepääs tehnoloogia arengule; juhib tähelepanu sellele, et kaugus tekitab maapiirkondades märkimisväärsed raskusi;
- 4. rõhutab, et rahvastiku vähenemine ja vananemine mõjutavad kõiki piirkondi, kuid

²³ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/729156/IPOL_STU\(2022\)729156_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/729156/IPOL_STU(2022)729156_EN.pdf)

eelkõige maapiirkondi rahvastiku liikumise tõttu linnapiirkondadesse ja noorte väljarände tõttu, mis mõjutab negatiivselt nende kasvupotentsiaali, elukvaliteeti, oskuste arendamist ja teenuste kättesaadavust; märgib, et avalik poliitika ei ole suutnud maapiirkondade rahvastiku vähenemise suundumust ümber pöörata;

5. rõhutab maapiirkondade keskset rolli sotsiaalsete, majanduslike ja keskkonnaalaste probleemide lahendamisel, pakkudes ökosüsteemi teenuseid kliimamuutuste ja keskkonnaseisundi halvenemise leevendamiseks, tagades kestliku ja piisava toidutootmise, sealhulgas mahetoidu tootmise, säilitades maapiirkondade materiaalse ja vaimse pärandi, edendades looduskaitset ja elurikkust, pakkudes vaba aja veetmiseks ja puhkamiseks ainulaadseid kultuurimaastikke, arendades ringmajandust ning aidates kaasa õiglasele rohe- ja digipöördele;
6. rõhutab seoses sellega koostoimet maakogukondade, keskkonnakaitse, toiduga kindlustatuse ja loomade heaolu alase teadlikkuse vahel; rõhutab vajadust piisavalt toetada põllumajandustootjaid ja hüvitada neile avalike hüvede ja ökosüsteemi teenuste pakkumine, aidates kaasa maapiirkondade majanduslikule elujõulisusele;
7. juhib tähelepanu kasvavale rahulolematusele maapiirkondade elanike seas, kes tunnevad, et nende vajadusi ei võeta poliitiliste otsuste tegemisel piisavalt arvesse ning et nad on alaesindatud, mis loob soodsa pinnase ühiskondlikuks ja poliitiliseks passiivsuseks, millega tuleb omakorda tegeleda, ning mis võib viia erinevate demokraatlikust valmisõigusest ilmajätmise vormide tekkeni; rõhutab, et üha suurem lõhe maa- ja linnapiirkondade vahel, geograafiline kaugus ja põhiteenuste puudumine suurendavad seda rahulolematust; on veendunud, et noorte kaasamine kohalikkude kogukonda võib aidata aeglustada noorte lahkumist maapiirkondadest;
8. võtab teadmiseks asjaolu, et ELi kodanikel on endiselt suur usaldus piirkondlike ja kohalike omavalitsuste vastu, nagu näitavad Eurobaromeetri uuringud, ning rõhutab, kui oluline on nende valitsustasandite osalemine Euroopa projekti toetamise taastamisel maapiirkondades;
9. rõhutab, et maapiirkonnad on eriti haavatavad kriisi mõjude suhtes, nagu COVID-19 pandeemia, sõda Ukrainas ja kliimamuutused, kuid suudavad pakkuda ka uusi võimalusi ja lahendusi sellistele kriisidele reageerimiseks, ning neil on oluline roll toiduga kindlustatuse, toidualase sõltumatuse ning fossiilkütustest või energiaimpordist sõltumatuse tagamisel, arvestades piisavat toetusraamistikku;
10. rõhutab, et COVID-19 pandeemia tõi kaasa uued elu-, töö- ja suhtlusharjumused, sealhulgas kaugtöö, mis loob uusi võimalusi, millel on maapiirkondade taaselustamiseks palju positiivseid välismõjusid; märgib, et kodanikud on mõistnud, et maapiirkonnad võivad pakkuda sellele kriisile lahendusi;

2. ELi maapiirkondade arengu pikaajaline visioon

11. peab tervitatavaks komisjoni teatist ELi maapiirkondade pikaajalise visiooni kohta; nõustub selle üldiste eesmärkidega ja peab seda väga heaks võimaluseks koordineeritud meetmete võtmiseks, et tugevdada maapiirkondade suhtes rakendatavaid praeguseid ja tulevasi meetmeid, käsitledes uusi võimalusi sotsiaalseks, majanduslikuks ja

keskkonnaalaseks uuendamiseks; rõhutab, kui oluline on tagada, et ELi vahendid ja poliitika täiendaksid üksteist, et toetada maapiirkondi, ning et teave oleks kohalikele sidusrühmadele kättesaadav;

12. rõhutab, et maapiirkondade areng peab jääma ELi tegevuskavas tähtsale kohale, ning kutsub Euroopa Liidu Nõukogu tulevasi eesistujariike üles seda eesmärki täielikult järgima ja väljendama oma järeldustes vajadust tegutseda maapiirkondade nimel;
13. võtab teadmiseks maaelu arengu tegevuskava käsitleva ettepaneku, millest peaks kujunema dünaamiline vahend tulevaste meetmete võtmiseks, millel on konkreetsed tulemused, toetades kestliku arengu integreeritud strateegiaid kooskõlas partnerluse põhimõttega; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles seadma esmatähtsale kohale selle rakendamise, seades selged siduvad kvantitatiivsed eesmärgid, et tagada selle tulemuslikuks rakendamiseks vajalikud vahendid ning saavutada 2040. aastaks tugevamad, paremini ühendatud, vastupanuvõimelised ja jõukad maapiirkonnad;
14. nõustub vajadusega maapiirkondade ühise, kogu ELi hõlmava funktsionaalse määratluse järele, mis hõlmaks maa- ja linnalähedaste piirkondade eristamist ning tunnistaks nende piirkondade keerukust, mitmekesisust ja eripärasid;
15. nõuab tungivalt, et komisjon töötaks koostöös riiklike, piirkondlike ja kohalike sidusrühmadega kiiresti välja sellise määratluse ja võtaks selle kasutusele; on seisukohal, et seda määratlust võiks kasutada Euroopa maapiirkondade arengu võrdlemiseks ning poliitika ja meetmete sihipärasemast rakendamisest teavitamiseks nende territooriumidel; kutsub komisjoni üles töötama välja ühise meetodika, tagades samal ajal piisava paindlikkuse, et võtta arvesse liikmesriikide eripärasid ja vajadusi;
16. toetab maaelupakti väljatöötamist, rõhutades kohalike, piirkondlike ja riiklike sidusrühmade, sealhulgas kodanikuühiskonna kaasava osalemise tähtsust algatuse edukate tulemuste saavutamiseks;
17. on seisukohal, et maaelupakt vajab konkreetseid eesmärgi, tulemusi, mitmetasandilise valitsemise ja järelevalvesüsteemi ning selget institutsioonilist vastutust; on veendunud, et maaelupakt peaks olema platvorm heade tavade jagamiseks maapiirkondade vahel ja toetama neid olemasolevate vahendite kasutamisel, aidates kaasa ELi sekkumiste koostoimele, vastastikusele täiendavusele ja sidususele ning hõlbustades ELi strateegilist autonoomiat;
18. väljendab heameelt maapiirkondade vaatluskeskuse väljakuulutamise üle, et parandada andmete kogumist maapiirkondade kohta ja nende analüüsi; on seisukohal, et see on sobiv vahend, millega parandada avalikest poliitikameetmest teavitamist ning nende kujundamist ja järelevalvet ning jälgida pikaajalise visiooni ja ELi tulevaste poliitikameetmete ja maaelu strateegiate, sealhulgas ELi maaelu tegevuskava rakendamisel tehtud edusamme;
19. on seisukohal, et maapiirkondade vaatluskeskus peaks andma võimaluse teha kindlaks andmelüngad ja parandada andmebaase, eelkõige seoses sooliselt eristatud andmetega, edendada üksikasjalikumad statistilist lähenemisi ja töötada välja näitajad asjakohasel geograafilisel tasandil, et võtta arvesse elanikkonna vajadusi; rõhutab, et vaja on piisavat rahastamist ja vahendeid, läbipaistvust ja selget tegevuskava koos

tähtaegade ja eesmärkidega;

20. rõhutab maapiirkondadele avalduva mõju hindamise mehhanismi rakendamise tähtsust ELi algatuste puhul, et hinnata ELi poliitikameetmete sidusust ja vastastikust täiendavust ning nende võimalikku mõju maapiirkondadele; nõuab tungival, et liikmesriigid edendaksid tõhusate maapiirkondadele avalduva mõju hindamise mehhanismide väljatöötamist ja rakendamist riiklikul tasandil, hinnates kavandatavate õigusaktide mõju maapiirkondades, et tagada nende eesmärgipärasus, ning kutsub komisjoni üles neid sel eesmärgil abistama; on seisukohal, et maapiirkondadele avalduva mõju hindamise mehhanism peaks olema kohustuslik ning rõhutab, kui oluline on kaasata kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused maapiirkondadele avalduva mõju hindamise mehhanismide määratlemisse ja rakendamisse ning nende juhtimisse nii Euroopa kui ka riiklikul tasandil;

3. Maapiirkondade tulevikusihid 2040. aastaks

21. rõhutab, et maapiirkondade kodanikud nagu kõik teised kodanikud peavad saama kasu õiglastest tingimustest oma ametialaste, sotsiaalsete ja isiklike eesmärkide saavutamiseks, pöörates erilist tähelepanu haavatavamatele rühmadele, ning nõuab Euroopa sotsiaalõiguste samba kohaldamist;
22. rõhutab, et maakogukondadele kaasavate ja õiglaste elu- ja heaolutingimuste tagamiseks peab neil olema võrdne juurdepääs üldhuviteenustele, eelkõige tervishoiuteenustele, haridusele, täiendus- ja ümberõppe ja elukestva õppe alasele koolitusele, sotsiaalhoolekandele, lastehoiule ja eakate hooldusele, ühenduvusele ja liikuvusele ning eluasemele, samuti posti- ja pangandusteenustele, ühiskondlikele kogunemiskohtadele ning kultuuritegevusele ja -taristule;
23. rõhutab sellega seoses avaliku sektori investeeringute ja avaliku sektori partnerluste ning piiriülese ning maa- ja linnapiirkondade vahelise koostöö parandamise tähtsust; juhib tähelepanu võimalustele, mida pakuvad detsentraliseeritud ja multifunktsionaalsed teeninduskeskused ja kohandatud kasutusotstarbega renoveeritud hooned, samuti uuenduslikud lähenemisviisid teenuste osutamisele;
24. on seisukohal, et erilist tähelepanu tuleks pöörata maapiirkondades elavatele haavatavatele rühmadele, nagu puuetega inimesed, eakad ja rändajad, eelkõige hooajatöötajad, tagades, et nende erivajadusi võetakse arvesse, edendades samal ajal sotsiaalset kaasatust; kutsub komisjoni üles veelgi ühtlustama liikmesriikide tavasid puuetega inimeste kaasamisel;
25. rõhutab, et prioriteediks peaksid olema sihipärased meetmed noorte toetamiseks ja tõhusa põlvkonnavahetuse soodustamiseks, et ergutada noorte alalist kohalolekut maapiirkondades ja võidelda rahvastiku vähenemise vastu; rõhutab, et erilist tähelepanu tuleks pöörata peamiste probleemide lahendamisele ja olemasolevate takistuste kõrvaldamisele sellistes valdkondades nagu juurdepääs kõrgharidusele ja teadmiste edasiandmine, töövõimalused, äriuskuste omandamine ning juurdepääs maale ja kapitalile; rõhutab vajadust kvaliteetsete põllumajandusalaste haridussüsteemide järele noorte spetsialistide koolitamiseks; rõhutab sellega seoses noorte põllumajandustootjate olulist rolli ELi põllumajanduse ajakohastamisel ja maapiirkondades rohkemate

võimaluste loomisel; rõhutab vajadust toetada nende edukat integreerimist, eelkõige hõlbustades põllumajandusmaa ostmist ja rentimist, märkides sellega seoses põllumajandusinkubaatorite potentsiaali;

26. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama kooskõlas Euroopa sotsiaalõiguste sambaga välja meetmed ja tugevdama neid, et parandada maapiirkondade töötajate õigusi, töötingimusi, ohutust, tervist ja sotsiaalkaitset, sealhulgas hooajatöötajate ja võõrtöötajate elu- ja töötingimusi, tagades samal ajal seda küsimust mõjutavate poliitikavaldkondade sidususe;
27. rõhutab, et Euroopa roheline kokkulepe, sealhulgas strateegia „Talust taldrikule“ ja digiüleminek, võivad luua maapiirkondades uusi võimalusi, uut dünaamikat vastupanuvõimelisema tuleviku jaoks ja kestlike töökohtade loomise võimalusi; juhib tähelepanu vajadusele tagada õiglane ja kaasav üleminek, edendades maapiirkondade majanduslikku elujõulisust ning territoriaalset ja sotsiaalset ühtekuuluvust, ning tagada sellega seotud probleemide lahendamiseks piisav toetus ja vahendid, eelkõige praeguse kriisi tingimustes;
28. rõhutab põllumajanduse, põllumajandusliku toidutööstuse ja kestliku metsanduse keskset rolli maapiirkondades töökohtade pakkumisel ning kvaliteetse ja mitmekesise toidu ja kestlikult toodetud biomassi tagamisel; rõhutab, et sotsiaalselt, keskkonnaalasel ja majanduslikult kestlik põllumajandus, sealhulgas agroökoloogia ja mahepõllumajandus, mis tagab põllumajandustootjatele õiglase sissetuleku, on nende piirkondade elujõulisuse jaoks ülioluline;
29. juhib tähelepanu väikeste ja keskmise suurusega põllumajandusettevõtete ning põllumajanduslike pereettevõtete olulisele rollile maaelanikkonna säilitamisel ning maakorralduse ja maastike alalhoidmisel, ning on seisukohal, et nad peaksid saama toetust, et tagada sobivad elamistingimused ja leevendada põllumajandusettevõtete arvu vähenemist; rõhutab, et äärepoolsete ja maapiirkondade põllumajandustootjatel, eriti väikepõllumajandustootjatel, ei ole endiselt piisavat juurdepääsu tehnoloogiale;
30. tunnistab, kui oluline on toetada koostööalgatusi põllumajanduses ja sotsiaalmajanduses kui maaelu arengu vahendit; juhib tähelepanu põllumajandusliku toidutööstuse ühistute rollile maapiirkondade keskkonnaalases, majanduslikus ja sotsiaalses kestlikkuses, andes toodetele lisaväärtust, luues töökohti ja mitmekesistades kohalikku majandust; nõuab tungival, et komisjon ja liikmesriigid ergutaksid ja edendaksid maapiirkondade ühistuid;
31. rõhutab, kui oluline on edendada ELi kvaliteedikavasid, eelkõige geograafilisi tähiseid, et parandada kvaliteeti ja majandusliku väärtuse õiglast jaotust toiduahelates ning lõppkokkuvõttes säilitada maaelanikkond ELi territooriumil;
32. rõhutab, et ebaausad kaubandustavad on põllumajandussektoris endiselt tõsine probleem, ning rõhutab asjaolu, et väärtusahelas väärtuse parema jaotumise tagamiseks on vaja edasisi samme; tuleb meelde lühikeste tarneahelate potentsiaali, et tuua tarbijad ja tootjad üksteisele lähemale, pakkudes põllumajandustootjatele paremat tasu ja vähendades kasvuhoonegaaside heidet toiduainete tootmise tsüklis; rõhutab, et arvesse tuleks võtta vabakaubanduslepingute mõju maapiirkondades;

33. märgib, et regioonide ja maapiirkondade tasakaalustatud arengu tagamiseks on vaja otsetoetuste õiglast jaotamist; rõhutab, kui olulised on ÜPP toetused looduslikust eripärast tingitud piirangutega aladele, et säilitada nendes piirkondades kestlik tegevus; kutsub liikmesriike üles toetama tugevaid ÜPP maaelu arengu territoriaalseid võrgustikke, et koordineerida kõiki maaelu arengu sidusrühmi;
34. juhib tähelepanu sellele, et ekstensiivne püsirohumaadel või puiskarjamaadel toimuv loomakasvatus või ekstensiivne loomakasvatus, mis sageli hõlmab suure keskkonnaväärtusega karjamaid ning ohustatud tehistingimustes peetavaid liike ja tõuge, eriti kõrvalistes mägiapiirkondades, on Euroopa maapiirkondade põhijooned, mida tuleb toetada ja julgustada;
35. juhib tähelepanu sellele, kui oluline on kestliku põllumajanduse jaoks juurdepääs kohandatud investeeringutele, teadusuuringutele ja innovatsioonile; võtab teadmiseks põllumajanduse tootlikkust ja kestlikkust käsitleva Euroopa innovatsioonipartnerluse edu ning nõuab selle uuendusliku ja alt-üles lähenemisviisi jätkamist ja laiendamist, et pakkuda kohalike sidusrühmade kavandatud kohandatud lahendusi, samuti muid mitme osalejaga maaelu innovatsiooni partnerlusi ja innovatsioonikeskusi; on seisukohal, et innovatsioon peaks olema kooskõlas traditsiooniliste tavade ja teadmistega, eriti nendega, mis on kohandatud iga piirkonna eripärale;
36. tuletab meelde, et suurkiskjad, eriti hundid, võivad mõjutada põllumajanduse elujõulisust, eelkõige mõne elurikka ekstensiivselt majandatava põllumajandusmaa puhul; märgib, et see rõhutab vajadust tagada inimeste ja selliste loomade tasakaalustatud koeksisteerimine maapiirkondades; kutsub sellega seoses komisjoni ja liikmesriike üles võtma konkreetseid meetmeid sellise koeksisteerimise tagamiseks, et mitte seada ohtu maapiirkondade kestlikku arengut ja dünaamilisust, ning eelkõige kaitsma traditsioonilisi põllumajandustavasid, nagu karjakasvatus; tuletab meelde komisjoni kohustust hinnata edusamme kaitsestaatuse saavutamisel ja vajaduse korral muuta liikide kaitsestaatust, kui soovitud kaitsestaatuse on saavutatud; nõuab tungivalt, et komisjon ergutaks suurkiskjate teemalist arutelu maapiirkondade osalejatega, annaks teavet kariloomade vastu suunatud rünnakute vastaste ennetusmeetmete rahastamisvõimaluste kohta ning edendaks kooskõlastatud lähenemisviise kõigis liikmesriikides;
37. rõhutab, et maapiirkondade majanduse mitmekesistamine ja innovatsioon koos territoriaalsema lähenemisviisiga, mis põhineb kohalikul potentsiaalil ja kohalikel eripäradel, on digi- ja rohepöörde võimaluste ärakasutamiseks väga olulised; kutsub liikmesriike üles kehtestama meetmed õiglase ülemineku ja maapiirkondade majanduse mitmekesistamise toetamiseks ning maapiirkondades kvaliteetsete töökohtade loomise toetamiseks; rõhutab mahepiirkondade, ökopiirkondade, süsinikku siduva põllumajanduse ja ökoturismi potentsiaali maapiirkondade majanduse mitmekesistamisel; tuletab meelde, et kestlik põllumajandus, metsandus ja kalandus võivad pakkuda ka võimalusi ettevõtluse mitmekesistamiseks maapiirkondades;
38. tunnistab, et turism võib olla maakogukondade jaoks oluline sissetulekuallikas, rõhutades säästva turismi mitmekesiste mudelite potentsiaali; juhib tähelepanu harrastuskalapüügi ja kalandusturismi sageli alakasutatud potentsiaalile turistide ligimeelitamiseks kogu aasta jooksul; nõuab jõupingutusi, et tugevdada maaturismi,

näiteks veiniturismi rolli maamajanduse mitmekesistamise strateegiates koos põllumajandus- ja toiduainesektoriga;

39. tunnistab ulukite kestliku majandamise tähtsust maapiirkondade tuleviku jaoks, pidades silmas sotsiaalseid, majanduslikke, kultuurilisi ja elurikkuse säilitamise tingimusi;
40. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma kiireloomulisi meetmeid, et töötada välja ja rakendada meetmeid soolise ebavõrdsuse vastu võitlemiseks, eelkõige palkade ja pensionide valdkonnas; rõhutab, et soolise aspekti arvestamist tuleks kohaldada kõigil poliitikakujundamise tasanditel, tagades ELi soolise võrdõiguslikkuse strateegia 2020–2025 rakendamise, eelkõige maapiirkondades;
41. peab kahetsusväärseks, et maapiirkondades elavate naiste tööd ei tunnustata ikka veel nõuetekohaselt, eriti põllumajanduses; juhib tähelepanu sellele, et maapiirkondades elavaid naisi mõjutab rohkem varjatud töötus ja osalemine mitteametlikus majanduses, mis toob kaasa noorte naiste sagedasema väljarände; rõhutab vajadust sihipäraste meetmete järele, et lahendada nende konkreetsed probleemid tööturul ja parandada nende juurdepääsu asjakohastele teenustele, sealhulgas laiapõhjaliste tervishoiuteenustele, pöörates erilist tähelepanu kõige haavatavamate rühmade kaasamisele; kordab töö- ja eraelu positiivse tasakaalu tähtsust, väljendades sellega seoses heameelt tulevase Euroopa hooldusstrateegia üle;
42. rõhutab vajadust parandada naiste osalemist maapiirkondade otsustusprotsessis ja poliitikas; kutsub liikmesriike üles edendama soolist võrdõiguslikkust ja edendama võrdset osalemist kõigis maapiirkondade organisatsioonides, ühendustes ja avaliku sektori asutustes, otsustuste tegemisega seotud ametikohtadel, ettevõtete omandis ja juurdepääsul kvaliteetsetele töökohtadele; rõhutab, et vaja on sihipärast koolitust ja oskuste arendamist, samuti soodsat keskkonda, hõlbustatud juurdepääsu rahalistele vahenditele ja naiste ettevõtluse edendamist maapiirkondades;
43. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama naiste kaasamist põllumajandusse, eelkõige uurides võimalust toetada Euroopa põllumajandusettevõtete kaasandit; nõuab, et täielikult tunnustataks naiste tööd põllumajandustegevuses, eelkõige abistavate abikaasade ja partnerite tööd põllumajanduses, andes neile õigusliku tunnustuse ja täieliku juurdepääsu sotsiaalkindlustusõigustele; rõhutab naiste rolli maapiirkondades kestliku põllumajanduse suunas liikumisel ja rohepöördes;
44. rõhutab maapiirkondade kesket rolli üleminekul CO₂-neutraalsele ja ringmajandusele, sealhulgas kestlikule biomajandusele ja metsandusele; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võimaldama kohalikel osalejatel võtta kasutusele sellised algatused nagu maapiirkondade energiakogukondade loomine, mis aitavad kaasa taastuvenergia kohalikele omaksvõtule;
45. rõhutab, et maapiirkondade algatused, nagu taastuvenergia taristu arendamine, peavad aitama tõhusalt kaasa selliste piirkondade majanduslikule, sotsiaalsele ja keskkonnaalasele elujõulisusele ning võtma arvesse vajadust kohaliku ühiskondliku heakskiidu järele; rõhutab, et toiduainete tootmise ja kõrge keskkonnaväärtusega alade, näiteks Natura 2000 alade kaitse eesmärgid peaksid olema esmatähtsad;
46. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama veelgi maapiirkondi kestliku

taastuenergia tootmise laiendamisel, sealhulgas kõrvaldades olemasolevad tõkked, detsentraliseerides tootmis- ja salvestussüsteeme, tugevdades energiavõrke ja koolitades kvalifitseeritud spetsialiste, ning edendama taastuvate energiaallikate kasutamist, et aidata kaasa energiasõltumatusel, sisetulekute mitmekesistamisele ning energiaostuvõimetuse ja kliimamuutuste vastasele võitlusele; märgib, kui oluline on suurendada põllumajandusettevõtete ringlust;

47. märgib mikrotootmise tähtsust põllumajandusettevõtetes; rõhutab, et avaliku sektori, sealhulgas ÜPP toetuste kasutamise tõttu ei tohi põllumajandustootjaid elektri võrku tarnimisel ebasoodsamasse olukorda seada;
48. rõhutab, et maapiirkonnad on paljudes neis läbida tulevate pikemate vahemaade ja liikuvust takistavate tegurite tõttu suuremas sotsiaalse tõrjutuse ja energiaostuvõimetuse ohus; rõhutab lisaks, et need ohud on seotud nii taristu kui ka teenustega; juhib tähelepanu sellele, et õiglase majanduskasvu ja territoriaalse ühtekuuluvuse saavutamiseks, mis on kooskõlas kestlikule energiale üleminekuga, on vaja kättesaadavaid, avalikke, keskkonnahoidlikke ja uuenduslikke maapiirkondade liikuvuse alaseid lahendusi ja investeeringuid;
49. nõuab kaasavat taristu planeerimist, mis ei jäta kõrvale ühtegi piirkonda, eelkõige suurendades avaliku sektori investeeringuid ning rakendades kiiresti ELi ja riiklikke fonde, mis aitavad kaasa ühenduvusele maapiirkondades, toetades ja arendades integreeritud ja mitmeliigilisi transpordisüsteeme ning seades prioriteediks eraldatud ja üleeuroopalisest transpordivõrgust eemale jäänud piirkonnad;
50. rõhutab, et digiüleminek loob maapiirkondadele uusi võimalusi, mis on kättesaadavad ainult siis, kui on olemas piisav, stabiilne, kiire ja ligipääsetav lairibaühendus, mille kasutuselevõtmine ei ole kõigis maapiirkondades lõpule viidud; rõhutab, et digitaalne areng suurendab maapiirkondade atraktiivsust, vähendab kaugusega seotud probleeme, parandab teenuste kättesaadavust ja hõlbustab digitaliseerimist põllumajanduses; nõuab kaugtöö jaoks kohandatud kohalike kiirete digitaalsete keskuste loomist;
51. hoiatab maapiirkondade digilõhe suurenemise ohu eest, mis tuleneb 5G leviala puudumisest, ning kutsub liikmesriike üles võtma kasutusele kõik olemasolevad vahendid, et parandada 5G-võrkude täielikku kasutuselevõttu ja kõrvaldada haldustõkked, eelkõige ELi ühtekuuluvuspoliitika fondide ning liikmesriikide taaste- ja vastupidavusraha kavade, aga ka erainvesteeringute toel; rõhutab vajadust vaadata õigeaegselt läbi asjakohased riigiabi suunised maapiirkondadele, mida turg ei teeninda;
52. juhib tähelepanu asjaolule, et suhteliselt kehvad digioskused maapiirkondades võivad takistada maapiirkondade kogukondadel digitaliseerimise võimalustest kasu saada ja takistavad väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) arengut;
53. nõuab meetmeid ELi, riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil, et tagada e-kaasatus, eriti elanikkonna vananemise kontekstis, ja edendada kohandatud digioskusi, toetades samal ajal innovatsiooni soodustavat keskkonda ja kohandatud digilahenduste väljatöötamist; juhib tähelepanu digitaalsete vahendite potentsiaalile kestlikus põllumajanduses ja arukas põllumajanduses, kohalikus lühikeses tarneahelas ning põllumajandussektori atraktiivsuse suurendamises noorte põllumajandustootjate jaoks;

54. on veendunud, et arukaid külasid tuleks käsitada ELi maaelu tegevuskava juhtprojektina, et nende arengut pärast 2020. aastat paremini edendada; rõhutab sellega seoses tasakaalustatud avaliku ja erasektori partnerluste tähtsust; juhib tähelepanu arukate linnade tehnoloogiate potentsiaalile, mida tuleks piisavalt rahastada, ning on veendunud, et arukate linnade turu ²⁴ digitaalne platvorm võiks olla arukate külade ökosüsteemi edasise arendamise mudel; rõhutab, et arukate külade edasiseks arendamiseks tuleks kasutada ka algatuse LEADER maapiirkondade majanduse ja arengu meetodit ning kogukonna juhitud kohaliku arengu rahastamisvahendeid;
55. märgib, et maakogukonnad seisavad endiselt silmitsi probleemidega, mis on seotud juurdepääsuga põhiteenustele ja majanduslike võimalustega, ning mõningase järjekindlusetusega maa- ja linnapiirkondade vahelise lõhega seotud planeerimisel; rõhutab, et investeringud keskkonnakaitsesse, maapiirkondade taristusse ning maapiirkondade tervishoidu ja haridusse on kestliku maaelu arengu jaoks üliolulised; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kehtestama minimaalsed heaolukriteeriumid, mis tuleks tagada seoses teatavate piirkondade elanikkonnaga;

4. Esimesed sammud maapiirkondade visiooni ja strateegia kujundamisel

56. peab kahetsusväärseks komisjoni teatise hilist avaldamist, mis on takistanud selle täielikku integreerimist õigusaktidesse ja praeguse programmitöö raamistiku kavandamisse; kutsub komisjoni üles tagama, et kõik liikmesriigid käsitleksid nõuetekohaselt integreeritud ja kogukonna juhitud maapiirkondade territoriaalset mõõdet, ning hindama selle rakendamist ja mõju ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavades, ühtekuuluvuspoliitika programmides, Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi programmides ning taaste- ja vastupidavuskavades;
57. nõuab tungival, et liikmesriigid tegeleksid praeguse mitmeaastase finantsraamistiku programmide rakendamise käigus maapiirkondade ja nende kogukondade konkreetsete probleemidega, pakkudes ja hõlbustades juurdepääsu sotsiaalseks kaasamiseks, majanduslikuks tulemuslikkuseks ja keskkonnatoimeks ning töökohtade loomiseks vajalikele investeringutele, et edendada konkurentsivõimet, võimaldada õiglast digi- ja rohepööret ning suurendada maapiirkondade atraktiivsust ja elukvaliteeti; kutsub komisjoni üles jälgima ELi programmide näitajaid ja hindama nende vastavust ELi maapiirkondade pikaajalise visiooni eesmärkidele;
58. väljendab heameelt kava „REPowerEU“ üle, millel võib olla oluline roll fossiilkütustest, eelkõige Venemaa päritoluga fossiilkütustest sõltuvuse vähendamisel, ning rõhutab sellega seoses maapiirkondade võimalikke arvukaid võimalusi, kuid on sügavalt mures ettepanekute pärast suurendada märkimisväärselt võimalust paigutada vahendeid ümber jagatud eelarve täitmise raames hallatavatest fondidest, millel võib olla kahjulik mõju keskpika ja pikaajalise poliitika kavandamisele õiglase rohe- ja digipöörde suunas, sealhulgas maapiirkondades;
59. kutsub liikmesriike üles kasutama tõhusalt erinevaid rahastamisvõimalusi, et parandada ka VKEde väljavaateid, arvestades nende olulist rolli töökohtade loomisel maapiirkondades, ning kutsub komisjoni üles jälgima ja hindama, kas see toetus jõuab

²⁴ <https://smart-cities-marketplace.ec.europa.eu/?lang=et>

maapiirkondadesse ja toob kasu nende kogukondadele; rõhutab, kui oluline on toetada ettevõtlust, sotsiaalmajandust ja sotsiaalset innovatsiooni, sealhulgas hõbedast majandust, eriti kui see aitab kaasa Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisele;

60. kutsub liikmesriike üles kasutama paremini ära kõiki olemasolevaid vahendeid maapiirkondade toetamiseks, sealhulgas maksusoodustusi üksikisikutele ja ettevõtetele, kes soovivad maapiirkondadesse elama või seal tegutseda asuda, et hõlbustada töökohtade loomist ja stimuleerida uute elanike püsima jäämist, ning julgustada eraettevõtteid edendama kaugtööd, mille eesmärk on aktiivselt võidelda rahvastikukao vastu; kutsub komisjoni üles kaaluma riigiabi raames muid toetusvõimalusi väga väikese rahvastikutihedusega maapiirkondades;
61. peab kahetsusväärseks mitmest fondist rahastamise lähenemisviisi ees olevaid püsivaid takistusi, vaatamata selle väärtusele, mis takistavad integreerivate lähenemisviiside kasutuselevõttu maapiirkondades, ning nõuab selgeid suuniseid selle rakendamiseks; kutsub komisjoni üles esitama 2023. alguses seadusandliku ettepaneku, millega laiendatakse juhtfondi lähenemisviisi võimalust sekkumistele, mida kaasrahastatakse rohkem kui ühest jagatud eelarve täitmise korras hallatavast fondist, ning seda veelgi lihtsustama, täpsustades, et juhtfondi eeskirju tuleb kohaldada tervikuna; kutsub komisjoni üles uurima samal ajal alternatiive integreeritud territoriaalse arengu mitmest fondist rahastamise lähenemisviisidele;
62. kutsub komisjoni üles parandama koostoimet ja koordineerimist selliste ELi rahastamisvahendite vahel nagu ühtekuuluvuspoliitika, ÜPP ja taasterahastu „NextGenerationEU“, samuti riiklike vahenditega, et saavutada edukas maaelu areng ELis; nõuab tungivalt, et komisjon esitaks 2023. aasta alguses sihipärase seadusandliku ettepaneku, et võimaldada vahendite ümberpaigutamist kõigi jagatud eelarve täitmise alla kuuluvate fondide vahel, kui toetatakse maapiirkondade territoriaalseid strateegiaid ning suurendatakse fondide ja programmide koostoimet;
63. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles jätkama lihtsustamist ja vähendama halduskoormust, eelkõige koordineerides oma sisehaldust, et vältida ülesannete dubleerimist, eelkõige väiksemate projektide ja mikrorahastamise puhul, mis on maapiirkondade jaoks keskse tähtsusega; märgib, et mõned maapiirkonnad ei saa olemasolevatest rahastamisvõimalustest kasu teabe puudumise ja suutlikkusega seotud probleemide tõttu ning vajavad selle parandamiseks toetust; on seisukohal, et lihtsustatud kuluvõimaluste kasutamine on tõhus meede halduskorra lihtsustamiseks;
64. rõhutab rolli, mis maapiirkondade toetamisel peab olema kõigil ELi poliitikameetmel ja fondidel, nii jagatud kui ka otsese eelarve täitmise raames, lisades oma meetmete ja sekkumiste kavandamisse maaelu mõõtme, ning rõhutab vajadust poliitikavaldkondade sidususe järele; kutsub komisjoni üles töötama välja mehhanismi, et hinnata ja jälgida iga fondi panust maapiirkondadesse;
65. palub komisjonil pöörata erilist tähelepanu ELi toimimise lepingu artikli 174 rakendamisele ja tagada, et kõigis ELi poliitikameetmetes kohaldatakse ühtekuuluvuse mittekahjustamise põhimõtet, eriti maapiirkondades;
66. tuletab meelde, et ELi ühtekuuluvuspoliitika, mille eesmärk on edendada liidu majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust, on maapiirkondade, eriti

erilist tähelepanu vajavate piirkondade jaoks eluliselt tähtis; märgib, et ühtekuuluvuspoliitika sätete kohaselt peab EL pöörama erilist tähelepanu ebasoodsas olukorras olevate piirkondade ja alade probleemide lahendamisele;

67. rõhutab komisjoni uuringu järeldusi algatuse LEADER tõhususe kohta lahenduste pakkumisel majanduslike, sotsiaalsete ja arengualaste probleemide ja võimalustega tegelemiseks kohalikul tasandil ning kestlikule maaelu arengule kaasaaitamisel;
68. kutsub liikmesriike üles toetama kogukonna juhitud kohalikku arengut, sealhulgas algatust LEADER, soodustades osalemist kohalikes tegevusrühmades, hõlbustades ja edendades samal ajal mitmest fondist rahastamise lähenemisviise ning tagades kohalikele tegevusrühmadele nende koosseisu ja otsuste tegemisega seoses tõhusa autonoomia; on seisukohal, et kogukonna juhitud kohalikule arengule antava abi otstarbekas sihtotstarbeline eraldamine kõigist asjakohastest ELi tasandi fondidest, sarnaselt Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondiga (EAFRD), aitaks kaasa tugevamatele integreeritud strateegiatele ning kestlikumale ja vastupanuvõimelisemale territoriaalsele arengule;

5. Partnerluse põhimõte, maapiirkondade juhtimine ja mõjuvõimu suurendamine

69. rõhutab, et maakogukondade mõjuvõimu suurendamine, eelkõige kõige äärepoolsemates piirkondades, saartel ning hõredalt ja vähem asustatud piirkondades, edendab suuremat sotsiaalset ühtekuuluvust, innovatsiooni, ettevõtlust ning tugevamat kuuluvus- ja identiteeditunnet ning et see nõuab suuremaid pingutusi suutlikkuse suurendamiseks, et projekte luua ja ellu viia; rõhutab, et maakogukonnad on ELi ühtekuuluvuse jaoks üliolulised ja neid tuleks seega toetada, et soodustada tasakaalustatud sotsiaal-majanduslikku arengut; tuletab meelde äärepoolseimate piirkondade eripära, nagu on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 349, ning rõhutab, et äärepoolseimate piirkondade maapiirkondadele kehtivad ka sellega seoses lisapiirangud;
70. nõuab subsidiaarsuse põhimõtte tõhusat kohaldamist, kasutades kogukonnapõhisemat, detsentraliseeritumat ja alt-üles suunatud poliitikat ja toetusmeetmeid, millesse on kaasatud kohalikud osalejad, sealhulgas põllumajandustootjad ja kohalikud organisatsioonid, ametiasutused ja kodanikuühiskond, ning nõuab seetõttu, et neil peab olema aktiivne roll alates otsuste tegemisest kuni poliitika väljatöötamise, rakendamise ja hindamiseni, et iga piirkonna vajadused kõige paremini kindlaks teha;
71. märgib, et kuigi ELi õigusaktides on ette nähtud mitmetasandilise valitsemise lähenemisviisid ja partnerlused, täheldatakse nende põhimõtete sisulisel kohaldamisel endiselt vastuseisu; kutsub liikmesriike üles neid lähenemisviise toetama, jaotades vastutuse asjakohasel kohalikul tasandil ning tagades poliitilise isevastutuse ning poliitika ja investeringute tugeva koordineerimise kõigil valitsemistasanditel; kutsub komisjoni üles pidama otsesest ja struktureeritud dialoogi eri valitsustasanditega, kes on kaasatud ELi poliitika juhtimisse, millel on tugev mõju maapiirkondadele;

6. Tuleviku kujundamine pärast 2027. aastat

72. võtab teadmiseks komisjoni kavatsuse teha 2023. aasta keskpaigaks kokkuvõtte

meetmetest, mida EL ja liikmesriigid on maapiirkondade jaoks võtnud, ning esitada selle alusel 2024. aasta alguses avalik aruanne; on seisukohal, et sellel hindamisel võiks olla oluline roll, tehes eelkõige kindlaks valdkonnad, kus on veel vaja suuremat toetust ja rahastamist, ning see võiks sillutada teed maaelu strateegiale alates vahehindamisest ja maaelu tegevuskavast programmitöö perioodil 2028–2034; kutsub seetõttu komisjoni üles otseselt kaasama sellesse hindamisse kõik asjaomased sidusrühmad ja korraldusasutused;

73. kutsub komisjoni üles uurima järgmise programmitöö perioodi rahastamise alternatiivseid poliitikastrateegiaid ja lähenemisviise, sealhulgas uurima võimalust luua koostöös piirkondlike ja kohalike omavalitsustega üks riiklik strateegia ning üks määrus kõigi jagatud eelarve täitmise alla kuuluvate fondide kohta, samuti uusi viise partnerluse põhimõtte ja mitmetasandilise valitsemise lähenemisviiside tugevdamiseks, edendades maapiirkondades tõeliselt integreeritud territoriaalset arengut;
74. nõuab tugevat maaelu mõõdet tulevastes ühtekuuluvuspoliitika määrustes, mis peaks hõlmama sihtotstarbelist rahastamist; soovib komisjonil pärast avalikku arutelu algsatada uuring võimaluse kohta eraldada osa Euroopa Regionaalarengu Fondist ja Ühtekuuluvusfondist lisaks muudele kasulikele investeeringutele ka maapiirkondadele, pöörates erilist tähelepanu geograafiliste eripäradega piirkondadele, nagu mägi- ja ääripiirkonnad, äärealad, saared ja äärepoolseimad piirkonnad;
75. tuletab meelde, et maapiirkondade tulevik ja jõukus on äärmiselt oluline Euroopa toiduga kindlustatuse, sõltumatuse ja vastupanuvõime ning kestliku energiaallikate jaotuse seisukohast, mis aitab kaasa ELi energiasõltumatusele, nagu hiljutine COVID-19 pandeemia ja Venemaa sissetung Ukrainasse on selgelt näidanud; rõhutab, et põllumajandusliku toidutööstuse süsteemid on võimaldanud nende kriiside ajal pidevat juurdepääsu kvaliteetsele toidule, avades samal ajal uusi võimalusi toiduainete tarneahelate lühendamiseks ning kohalikuks toidu- ja söödatootmiseks, eelkõige valgurikaste taimede tootmiseks;
76. nõuab, et pikaajaline visioon aredataks välja konkreetseks ja mõõdetavaks tõeliseks maaelu strateegiaks ELi tasandil, mis hõlmaks strateegilist dialoogi linnapiirkondadega tehtava koostöö üle, ning et koordineeritaks kõigi ELi fondide ja poliitikameetmete panust maapiirkondadesse; rõhutab, et see strateegia tuleb täielikult integreerida tulevastesse programmitöö perioodidesse; kutsub kõiki liikmesriike üles töötama välja maaelu strateegiad riiklikul ja piirkondlikul tasandil, määrates kindlaks viisid ja vahendid, mida on vaja maapiirkondade probleemide lahendamiseks;
77. kutsub komisjoni üles õigeaegselt hindama, milline mõju võib maapiirkondade integreeritud territoriaalsete lähenemisviiside väljatöötamisele olla sellel, kui jätta EAFRD välja määruuses (EL) 2021/1060 sätestatud jagatud eelarve täitmise raames hallatavaid fondid käsitlevatest ühissätetest, ning hindama maaelu arengu jaoks vajalikke terviklikke lähenemisviise ja tegema järeldusi järgmisteks programmitöö perioodideks seoses nende võimaliku lisamisega;

7. Maapiirkonnad väljaspool ELi

78. on veendunud, et EL on väga huvitatud mitte ainult piiriüleste partnerluste, vaid ka

kolmandate riikidega partnerluste loomisest väljaspool oma piire, et edendada jõukamaid maaühiskondi ja majandust, millel on pikaajaline vastastikune kasu; rõhutab, et selles protsessis on oluline mitte ainult koostöö ja teadmiste jagamine, vaid tuleb tagada ka võrdsed tingimused;

79. rõhutab Aafrika, Ladina-Ameerika ja Euroopa vaheliste strateegiliste koostöösidemete tähtsust, tuginedes edusammudele, mida on tehtud Aafrika ja ELi maaelu ümberkujundamise tegevuskavas, milles on esitatud algatused Aafrika põllumajandusliku toidutööstuse ja maapiirkondade kestlikuks tugevdamiseks; rõhutab sellega seoses asjaolu, et ta jääb valvsaks, pidades silmas Hiina muutuvat rolli ja suurenevat strateegilist mõju Aafrika mandril, kooskõlas oma 16. septembri 2021. aasta resolutsiooniga ELi-Hiina uue strateegia kohta²⁵;
80. rõhutab, kui oluline on üksteiselt õppimine ja mõnede maapiirkondade edulugude potentsiaali kasutamine; nõuab selleks rohkem vahetusvõimalusi ja platvormide loomist maapiirkondades ja nende vahel, et edendada ühtekuuluvust, solidaarsust ja üleeuroopalist teabevahetust.

o

o o

81. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

²⁵ ELT C 117, 11.3.2022, lk 40.

SELETUSKIRI

Euroopa maapiirkonnad, probleemid, võimalused ja tulevikusihid

ELi maapiirkonnad on euroopaliku eluviisi oluline osa ning meie ühiskonna majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnaalase toimimise jaoks eluliselt tähtsad. Maapiirkonnades elab 137 miljonit inimest, kes moodustavad 30,6 % ELi elanikkonnast, kuid maapiirkonnad hõlmavad umbes 83 % ELi kogupindalast.

Maapiirkonnad on meie toidutootmise ja toidualase sõltumatuse tagamisel olulise tähtsusega, kaitstes meie loodusvarasid, maastikke ja elurikkust ning kultuuripärandit. Raportöör on veendunud, et neil võib olla keskne roll praeguste suurte ühiskondlike probleemide lahendamisel, pakkudes ökosüsteemi teenuseid, leevendades kliimamuutusi ja keskkonnaseisundi halvenemist, edendades kestlikku toidutootmist ning võimaldades õiglast rohe- ja digipööret.

Vaatamata oma tugevatele külgedele seisavad maapiirkonnad, eelkõige ääre poolsed ja vähem arenenud piirkonnad, silmitsi veel lahendamist vajavate märkimisväärsete probleemidega, mis on tekitanud üha rohkem rahulolematust maapiirkondade elanike seas, kes tunnevad, et nende vajadusi ei võeta poliitiliste otsuste tegemisel piisavalt arvesse, luues soodsa pinnase ühiskondlikuks ja poliitiliseks passiivsuseks. Maapiirkonnad on hiljuti seisnud silmitsi lisaprobleemidega, mille on põhjustanud COVID-19 pandeemia ja Ukraina sõda ning mis on eelkõige seotud toiduga kindlustatuse ja toidualase sõltumatusega.

Raportöör rõhutab, et ELi tasandi poliitika ja meetmete terviklik lähenemisviis koos riikliku ja piirkondliku poliitika ja meetmetega on äärmiselt oluline, et tagada Euroopa maapiirkondade kodanike heaolu. Lisaks on neil võtmeroll lahendamata probleemidega tegelemisel, milleks on rahvastiku vähenemine ja vananemine, kvaliteetsete töövõimaluste vähesus, juurdepääsu puudumine kvaliteetsetele üldhuviteenustele, kliima- ja keskkonnasurve, kehvem ühenduvus ja juurdepääs innovatsioonile.

Raportöör rõhutab, et maapiirkondade kodanikud nagu kõik teised kodanikud peavad saama kasu õiglastest tingimustest oma ametialaste, sotsiaalsete ja isiklike eesmärkide saavutamiseks, pöörates erilist tähelepanu haavatavamatele ühiskonna rühmadele ja konkretiseerides tõhusalt Euroopa sotsiaaloiguste sammast. Sellega seoses on hädavajalikud sihipärased investeeringud ja poliitikameetmed, millega edendatakse tõhusat põlvkondade vahetust ja tegeletakse mitmes valdkonnas endiselt püsiva soolise ebavõrdsusega. Väga oluline on jõuda kõigini ja tagada, et kedagi ei jäeta kõrvale.

Raportöör peab väga oluliseks kohalikul potentsiaalil põhinevat maapiirkondade majanduse mitmekesistamist ja innovatsiooni, et saavutada digi- ja rohepöörde täielik potentsiaal, rõhutades samas põllumajandustegevuse olulist rolli maapiirkondades. Kestlik põllumajandus, mis tagab põllumajandustootjatele õiglase sissetuleku ja tarbijatele kvaliteetsed tooted, aidates samal ajal kaasa keskkonnakaitsele, on nende territooriumide vastupanuvõime, elujõulisuse ja jõukuse katalüsaator.

Euroopa roheline kokkulepe võib luua maapiirkondades uusi võimalusi, nimelt üleminekul vähese CO₂ heitega majandusele. On äärmiselt oluline, et need võimalused tagaksid õiglase ja kaasava ülemineku ning aitaksid tõhusalt kaasa maakogukondade majanduslikule ja

sotsiaalsele elujõulisusele, kes lisaks oma sisemistele lahendamata struktuursetele raskustele kannatavad ka suurema energiaostuvõimetuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohu all.

Stabiilse ja kättesaadava lairibateenuse piisav katvus, digitaalse suutlikkuse suurendamine ja maapiirkondade digitaalset innovatsiooni soodustav keskkond on peamised tingimused, et maapiirkonnad saaksid kasu uutest võimalustest, mida digiüleminek neile pakub. See võib pakkuda piiramatut potentsiaali püüdlustes parandada inimeste elu ja leevendada piiratud ühenduvuse, saarelise asendi ja kauguse negatiivset mõju, võimaldades rakendada uusi tehnoloogilisi arenguid, nagu kaugtervishoiu tehnoloogia, e-valitsuse lahendused ja haridusteenused, luues uusi õppevõimalusi, kasutades üleilmseid teadmisi ja edendades elukestvat õpet.

ELi maapiirkondade arengu pikaajaline visioon, esimesed sammud tugevamate, ühendatud, vastupanuvõimeliste ja jõukate ELi maapiirkondade saavutamiseks

Raportöör peab tervitatavaks Euroopa Komisjoni teatist ELi maapiirkondade pikaajalise visiooni kohta ja nõustub selle üldiste eesmärkidega. Ta peab seda väga heaks võimaluseks muuta õigeaegne arutelu poliitiliselt nähtavaks ning tugevdada maapiirkondade praegust olukorda ja tulevikku puudutavaid hädavajalikke kiireloomulisi meetmeid.

Kõnealune teatis annab ka võimaluse tuua esile maapiirkondade tugevad küljed ja väärtuse, keskendudes positiivsetele ja konstruktiivsetele sõnumitele, nagu aset leidvad uuenduslikud projektid, mis ühendavad teaduse, loovuse ja esivanemate teadmised, mis meelitavad ligi ja ühendavad noori ja linnapiirkondade inimesi.

Teatises nähakse ette rida algatusi ja poliitikavahendeid, mis võimaldavad maapiirkondadel oma potentsiaali maksimaalselt ära kasutada.

Maaelu arengu tegevuskava peaks looma võimalusi maapiirkondade territoriaalse ühtekuuluvuse edendamiseks. Raportöör on seisukohal, et sellest tegevuskavast peaks saama püsiv dünaamiline vahend, mis on paindlik ja kohandatav vastavalt kohapealsele arengule, ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles seadma esmatähtsale kohale selle rakendamise, seades selged eesmärgid, et saavutada 2040. aastaks tugevamad, paremini ühendatud, vastupanuvõimelised ja jõukad maapiirkonnad.

Raportöör toetab täielikult maaelupakti väljatöötamist, milles tuleb seada kindlad kohustused ja määrata kindlaks tõhus tegevuskava koos konkreetsete eesmärkide, tulemuste, juhtimis- ja järelevalvesüsteemi ning institutsioonilise vastutuse selge määratlusega, kui soovitakse täita nii oma püüdlusi kui ka maapiirkondade vajadusi ja ootusi.

Maapiirkondadele avalduva mõju hindamise mehhanism, et paremini kindlaks teha ja arvesse võtta Euroopa poliitikameetmete võimalikku mõju maapiirkondadele nende kehtestamise, läbivaatamise ja hindamise ajal, on ammu hilineanud ning seda tuleb tõhusalt ja kiiresti rakendada. Raportöör nõuab tungivalt, et liikmesriigid edendaksid samuti tõhusate maapiirkondadele avalduva mõju hindamise mehhanismide väljatöötamist ja rakendamist riiklikul tasandil, kasutades ära komisjoni kogemusi ja abi.

Raportöör avaldab kahetsust komisjoni teatise hilise avaldamise pärast, mis takistab selle täielikku integreerimist praegusesse programmitöö raamistikku, poliitika planeerimisse ja sekkumismeetmetesse, et selle potentsiaali täielikult ära kasutada.

Raportöör on kindlalt veendunud, et tuleb teha konkreetsed ettepanekud koheste ja lühiajaliste meetmete võtmiseks. Maapiirkondadel ei ole aega oodata. Ta kutsub seetõttu komisjoni üles tagama, et maapiirkondade territoriaalset mõõdet käsitletakс nõuetekohaselt, ning hindama igal aastal selle rakendamist ja mõju ÜPP strateegiakavades, ühtekuuluvuspoliitika programmides ning taaste- ja vastupidavuskavades. Ta tuletab lisaks meelde, et kõik Euroopa poliitikavaldkonnad ja fondid, nii eelarve jagatud kui ka otsese täitmise korral, peavad täitma oma rolli maapiirkondade toetamisel.

Samal ajal peavad liikmesriigid ka tegelema praeguse mitmeaastase finantsraamistiku ja riiklike programmide rakendamise käigus maapiirkondade konkreetsete probleemidega ning tagama sotsiaalseks kaasamiseks ja töökohtade loomiseks vajalikud investeeringud, et edendada konkurentsivõimet ning võimaldada õiglast digi- ja rohepööret.

Mitmetest fondist rahastamise lähenemisviis võib aidata märkimisväärselt kaasa maapiirkondade vajaduste rahuldamisele integreeritaval viisil. Püsivad takistused on siiski alles ning raportöör kutsub komisjoni üles parandama koostöötamist ja koordineerimist ELi rahastamisvahendite vahel ja riiklike rahastamisvahenditega ning püüdlema lihtsustamise poole, eelkõige väiksemate projektide puhul, mis on maapiirkondade jaoks keskse tähtsusega.

Raportöör juhib tähelepanu sellele, et Euroopa maapiirkonnad on väga erinevad. Linnakeskuste läheduses asuvad maapiirkonnad, äärealad või mägiapiirkonnad ning äärepoolsemad piirkonnad seisavad silmitsi erinevate probleemidega, mis nõuavad seetõttu sihipäraseid arengustrateegiaid ja lahendusi.

Hiljutine komisjoni toetatud uuring kinnitab oma järeldustes algatuse LEADER tõhusust lahenduste väljatöötamisel majanduslike, sotsiaalsete ja arengualaste probleemide ja võimalustega tegelemiseks kohalikul tasandil ning kestlikule maaelu arengule kaasaaitamisel kogu ELis. Raportöör kutsub liikmesriike üles toetama LEADERi/kogukonna juhitud kohaliku arengu algatusi, hõlbustades ja edendades mitmetest fondist rahastamise lähenemisviise, võttes samas arvesse, et kogukonna juhitud kohalikele arengule antava abi otstarbekas sihtotstarbeline eraldamine kõigist asjakohastest ELi tasandi fondidest, sealhulgas EAFRDst, aitaks kaasa tugevamale kestlikule territoriaalsele arengule.

Selline heterogeensus nõuab rohkem kogukonnapõhist poliitika kujundamist ja kohandatud lahendusi, millesse on kaasatud kohalikud osalejad, ametiasutused ja kodanikuühiskonna organisatsioonid, ning raportöör rõhutab seetõttu, et neil peab olema aktiivne roll poliitika väljatöötamise kõigis etappides alates otsuste tegemisest kuni poliitika rakendamise ja hindamiseni. Nende osalemine annab lisaväärtust tänu ainulaadsetele kogemustele ja teadmistele mitmesugustest probleemidest kohapeal. Lisaks on sidusrühmadele otsuste tegemisel sõnaõiguse andmisel oluline roll sekkumismeetmete poliitilise legitiimsuse ja vastutuse tagamisel. Raportöör usub kindlalt, et see edendab suuremat sotsiaalset ühtekuuluvust ja kuuluvustunnet.

Suutlikkuse suurendamine, eelkõige kõige äärepoolsemates ja hõredamalt asustatud piirkondades, on väga oluline, et maakogukondadel oleks otsustusprotsesside kujundamisel suurem sõnaõigus.

Kuigi ELi õigusaktidega on ette nähtud mitmetasandilise valitsemise lähenemisviisid ja partnerlused, täheledatakse nende põhimõtete sisulisel kohaldamisel endiselt vastuseisu. Liikmesriigid peavad neid lähenemisviise toetama, jaotades vastutuse asjakohasel kohalikul

tasandil ning tagades poliitilise vastutuse ning poliitika ja investeeringute tugeva koordineerimise kõigil valitsemistasanditel.

Raportöör nõuab pikaajalise visiooni kujundamist tõeliseks Euroopa tasandi maaelu strateegiaks, mis integreeritaks täielikult tulevastesse programmitöö perioodidesse, ning kutsub kõiki liikmesriike üles töötama välja maaelu strateegiad riiklikul tasandil. On lisaks seisukohal, et komisjoni poolt 2023. aasta keskpaigaks välja kuulutatud kokkuvõtte peaks sillutama teed maaelu arengu tegevuskava täielikuks integreerimiseks programmiperioodi 2028–2034.

Raportöör peab väga oluliseks, et komisjon hindaks Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) ühissätete määruse kohaldamisalast välja jätmise võimalikku mõju integreeritud territoriaalsete lähenemisviiside arendamisele maapiirkondades, et saada piisavalt teavet järgmise programmitöö perioodi ettepanekute kohta.

EL on ülemaailmne osaleja, kes aitab kaasa rahvusvahelisele rahule ja arengule ning on väga huvitatud partnerluste loomisest väljaspool oma piire, et edendada jõukamaid maaühiskondi ja majandust, millel on pikaajaline vastastikune kasu.

Kokkuvõttes usub raportöör, et Euroopa maapiirkondadel on oluline roll meie mandri majanduslikus, sotsiaalses ja keskkonnaalases toimimises. Nende tähtsust ei saa ülehinnata ja see pikaajaline visioon on hea lähtepunkt tulevikuks, samas kui juba praegu on vaja julgeid ja tõhusaid meetmeid, et aidata maapiirkondadel teha koostööd kõigi osalejatega ja kõigil tasanditel, et muuta maapiirkonnad tugevamaks, paremini ühendatuks, vastupanuvõimeliseks ja jõukaks.

20.6.2022

REGIONAALARENGUKOMISJONI ARVAMUS

Saaja: põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon

ELi maapiirkondade arengu pikaajalise visiooni kohta – Tugevamad, ühendatud, vastupanuvõimelised ja jõukad ELi maapiirkonnad 2040. aastaks (2021/2254(INI))

Arvamuse koostaja (*): Álvaro Amaro

(*). Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 57

ETTEPANEKUD

Regionaalarengukomisjon palub vastutaval põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. väljendab heameelt komisjoni 30. juuni 2021. aasta teatise üle ELi maapiirkondade arengu pikaajalise visiooni kohta ja kohustust jätta mitte kedagi ega ühtki paika kõrvale ning tuua EL oma kodanikele lähemale; rõhutab, kui oluline on keskenduda maapiirkondadele ning maa- ja linnapiirkondade vahelistele ühendustele, ning vajadust tegeleda konkreetset nende probleemide ja potentsiaaliga; rõhutab, et maapiirkondade areng peab jääma ELi tegevuskavas tähtsale kohale, kuna maapiirkondadel on aktiivne roll ELi rohe- ja digipöördes;
2. väljendab heameelt komisjoni poolt 20. detsembril 2021 algatatud uue maaelupakti üle, mille eesmärk on kaasata osalejaid ELi, riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil, et toetada pikaajalise visiooni ühiseid eesmärke, edendada majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust ning vastata maakogukondade ühistele püüdlustele, julgustades sidusrühmi ja osalejaid ühinema maaelupakti kogukonnaga ning jagama oma mõtteid ja ideid selle rakendamise ja edasise arengu kohta; väljendab lisaks heameelt ELi maaelu arengu tegevuskava ja maapiirkondadele avalduva mõju hindamise mehhanismi üle, et hinnata tulevaste ELi algatuste mõju maapiirkondadele;
3. märgib, et Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi käsitleva määruse (EL) 2021/1058 artikkel 10 pakub toetust ebasoodsas olukorras olevatele piirkondadele, näiteks ebasoodsate geograafiliste või demograafiliste tingimustega piirkondadele;
4. peab kahetsusväärseks asjaolu, et see pikaajaline visioon esitati alles pärast ühtekuuluvuspoliitikat ja ühist põllumajanduspoliitikat (2021–2027) käsitlevate määruste üle peetavate läbirääkimiste lõpuleviimist ning pärast seda, kui ELi eelarve oli juba vastu võetud ning enamik liikmesriike oli juba kavandanud taaste- ja vastupidavusraha raames tehtavaid investeeringuid; tuletab meelde, et nende fondide ning muude asjakohaste ELi, riiklike ja piirkondlike fondide koostoime on väga

oluline maapiirkondade ja nende elanikkonna tuleviku jaoks;

5. märgib, et COVID-19 kriis on esile toonud Euroopa kodanike igatsuse maapiirkondade järele ja nende arusaamise, et osa vastuseid praegusele kriisile leidub maapiirkondades, mis pakuvad mitmeid võimalusi, sealhulgas kaugtööd;
6. kutsub nõukogu üles oma järeldustes selgelt väljendama vajadust tegutseda maapiirkondade heaks, eelkõige nende probleemide lahendamiseks, sealhulgas geograafiliste eripäradega piirkondades, nagu mäed, saared ja äärepoolseimad piirkonnad ning põhjapoolsed hõredalt asustatud ja muud väikese rahvastikutihedusega piirkonnad;
7. tuletab meelde, et ELi maapiirkonnad seisavad silmitsi mitmete probleemidega, nagu elanikkonna vananemine, mis põhjustab tööealiste inimeste arvu vähenemist, ning nõrk tööturg, taristu ja teenuste puudumine, majanduse vähenemine mitmekesisuses, madal sissetulek koos suurema vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohuga, põllumajandusmaa hülgamine, haridusasutuste puudumine, koolist väljalangemise kõrge määr ja digilõhe;
8. juhib tähelepanu ka sellele, et maapiirkondade elanikkonda mõjutav demograafiline probleem on eriti terav ELi põllumajandusega tegeleva elanikkonna hulgas, kuna enamik põllumajandustootjaid on üle 55 aasta vanad, samas kui noori põllumajandustootjaid on vähe, mis tekitab põllumajanduses põlvkondade vahetumise probleemi, kusjuures põllumajandustootjatel on oluline roll mitte ainult ELi kodanike toidu tootmisel, vaid ka maapiirkondade elushoidmisel; kutsub seetõttu komisjoni üles töötama sel eesmärgil välja strateegiad;
9. rõhutab, et eelnimetatud probleemidest hoolimata pakuvad maapiirkonnad häid võimalusi ja nende mitmekesisus on ELi jaoks suur väärtus, kuna nad pakuvad toidu- ja keskkonnaressursse ning võivad aidata võidelda kliimamuutuste vastu, pakkudes alternatiive fossiilkütustele ja arendades ringmajandust;
10. nõuab suuremaid investeringuid digiüleminekusse maapiirkondades ja rõhutab asjaolu, et digitaalne ühenduvus on äärmiselt oluline taristu, avalike ja tervishoiuteenuste ning inimeste igapäevase tegevuse korraldamiseks, et vältida maapiirkondade rahvastikukadu;
11. juhib tähelepanu sellele, et maapiirkondade SKP elaniku kohta on märkimisväärselt alla Euroopa keskmise; tuletab meelde, et ELi ühtekuuluvuspoliitika, mille eesmärk on edendada liidu majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust, on maapiirkondade ja eriti ELi toimimise lepingu artikli 174 kohaste erilist tähelepanu vajavate piirkondade jaoks eluliselt tähtis; tuletab meelde, et ELi ühtekuuluvuspoliitikas tunnustatakse säästva põllumajanduse olulist rolli ja see hõlmab kõiki valitsemistasandeid, eelkõige kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi;
12. usub, et kohalikud ja piirkondlikud kogukonnad koos kohalike ettevõtete, valitsusväliste organisatsioonide ja kohalike tegevusrühmadega mõistavad maakogukondade probleeme kõige paremini; rõhutab kaasseadusandjana, et maapiirkondadele avalduva mõju hindamise mehhanism, et hinnata ELi seadusandlike algatuste mõju maapiirkondadele, tuleks muuta kohustuslikuks, ning soovib liikmesriikidel rakendada sellist mehhanismi, sealhulgas riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil;

13. rõhutab, kui oluline on tugevdada alt üles lähenemisviisi maaelu ja kohalikele arengule, mis on sotsiaalse innovatsiooni ja suutlikkuse suurendamise vahend, mis annab maapiirkondade kodanikele võimaluse võtta strateegiaid ja projekte kavandades ja rakendades vastutus oma piirkonna arengu eest;
14. nõuab, et komisjon teeks ettepaneku kogu ELi hõlmava funktsionaalsete maapiirkondade ühtse määratluse kohta; väljendab heameelt ettepaneku üle luua ELi maaelu vaatluskeskus, et veelgi parandada andmete kogumist ja analüüsimist; rõhutab, et liikmesriigid peaksid maaelu arengukavade koostamisel arvesse võtma iga liikmesriigi ja piirkonna eripära;
15. rõhutab, et kogukonna juhitud kohalik areng, nagu LEADER-programm, tagab ELi kodanike kaasamise otsuste tegemise ja rakendamise protsessi, kuna see on maaelu ja regionaalarengus väga edukas, eriti pikas perspektiivis; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tugevdama LEADER-programmi, tagades kohalikele tegevusrühmadele suur autonoomia seoses nende otsuste tegemise ja koosseisuga, mille käigus ei grupeerita ülalt alla piirkondi ja külasid kohalikuks tegevusrühmaks, vaid küladel on autonoomia, et koondada ja ühendada jõud sellises rühmas, vähendades kohalike omavalitsuste halduskoormust ja lihtsustades juurdepääsu, edendades kogukonna juhitud arenguprojektide kohalikku isevastutust ning soodustades osalemist kohalikes tegevusrühmades; nõuab samal ajal kogukonna juhitud kohaliku arengu tugevdamist ühtekuuluvuspoliitikas üldiselt ning erinevate sidusrühmade osaluse suurendamist;
16. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et maapiirkondade pikaajalise visiooni algatus hõlmaks praktilisi lahendusi ja toetusvahendeid maapiirkondade demograafiliste muutustega toimetulekuks, ning kordab vajadust rakendada integreeritud projekte, mis põhinevad Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi, ühtekuuluvuspoliitika ja ühise põllumajanduspoliitika riiklikel strateegiakavadel ning riiklikes taaste- ja vastupidavuskavades sätestatud vahenditel;
17. kutsub komisjoni üles tagama, et iga liikmesriigi ühise põllumajanduspoliitika strateegiline kava ja praeguste ühtekuuluvuspoliitika programmide alamprogrammid koostatakse kooskõlas paketi „Eesmärk 55“, Euroopa rohelise kokkuleppe, strateegia „Talust taldrikule“ ja bioloogilise mitmekesisuse strateegia eesmärkidega ning et nendes kavades ja programmides on esitatud iga piirkonna eripära;
18. rõhutab asjaolu, et märkimisväärse osa tööst ELi põllumajandus- ja toidusektoris teevad madalapalgalised töötajad, eelkõige hooajatöötajad, kes elavad väga sageli ebakindlates tingimustes; rõhutab seetõttu vajadust tugevdada ELi sotsiaalmeetmete kava rolli, et saavutada kõrgem miinimumpalk, head töötingimused ja sotsiaalne integratsioon;
19. nõuab maapiirkondade paremat juurdepääsu rahastamisele, et hõlbustada investeringuid kohaliku energiasüsteemi ümberkujundamisse, sealhulgas energiatõhususse, energia detsentraliseeritud jaotusse ja ringmajandusse ning kohalikku tootmisse ja tarbimisse;
20. nõuab tugeva maaelu mõõtme tagamist tulevastes ühtekuuluvuspoliitika määrustes, mis peaks hõlmama sihtotstarbelist rahastamist mitmest fondist rahastamise lähenemisviisi ning Euroopa Regionaalarengu Fondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi, Euroopa Sotsiaalfond+ ning Euroopa Merendus-, Kalandus- ja

Vesiviljelusfondi koostoime ja vastastikuse täiendavuse kaudu; soovib komisjonil pärast avalikku arutelu algatada uuring võimaluse kohta eraldada osa Euroopa Regionaalarengu Fondist ja Ühtekuuluvusfondist lisaks muudele kasulikele investeeringutele ka maapiirkondadele, eelkõige rohkem kui ühte piirkonda hõlmavatele investeeringutele; on teadlik, et ligi 25 % kõigist 2014.–2020. aasta Euroopa Regionaalarengu Fondist ja Ühtekuuluvusfondist tehtavatest investeeringutest suunati maapiirkondadesse, mille asukohast teatasid riiklikud ametiasutused²⁶, ning et ligikaudu 30 % ELi elanikkonnast elab maapiirkondades, mis moodustavad üle 80 % ELi territooriumist²⁷; rõhutab asjaolu, et erilist tähelepanu tuleks pöörata geograafilise eripäraga piirkondadele, nagu mäed, saared ning põhjapoolsed hõredalt asustatud ja muud väikese rahvastikutihedusega piirkonnad; kutsub liikmesriike üles tagama maapiirkondadele antava rahalise toetuse õiglase jaotamise, et tagada võrdne areng nii liikmesriikides kui ka nende vahel; peab oluliseks koordineerida eri ELi fondide tööd ELi, riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil;

21. nõuab Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi taasintegreerimist ühtekuuluvuspoliitika raames, kuna maaelu areng ei tähenda mitte ainult põllumajandust, vaid ka piirkondlikku arengut tervikliku lähenemisviisiga;
22. juhib tähelepanu erilistele probleemidele maapiirkondades, kus toimuvad struktuurimuutused või rohepöördeks vajalikud ümberkujundamisprotsessid, näiteks energiatootmises või autotööstuses;
23. rõhutab asjaolu, et pikaajalise visiooni peamine eesmärk peaks olema võidelda rahvastikukao, ajude äravoolu, vananemise, maapiirkondade hülgamise ja kliimamuutuste vastu, et muuta maapiirkonnad atraktiivsemaks, sealhulgas kestlikku taristusse investeerimise ning piisavate avalike ja erateenuste osutamise (nagu tervishoid, haridus ja koolitus, kultuur, tõhus ühenduvus ja digiüleminek, jae-, posti-, pangandus-, sotsiaalteenused) ning uuenduslike liikuvuslahenduste ja majanduse mitmekesistamise, (sealhulgas investeeringud loomemajandusse ja turismi), töökohtade loomise ja füüsilisest isikust ettevõtjate, mikro- ning väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate toetamise abil; rõhutab, kui oluline on tagada praeguste ELi rahastamisprogrammide vastastikune täiendavus ja sünkroniseerimine maaelu arengu seisukohast oluliste eri aspektide puhul, et saavutada nende optimaalne kasutamine;
24. rõhutab vajadust oluliselt parandada tervishoiuteenuste ja uuenduslike tervishoiulahenduste kättesaadavust maapiirkondades, kasutades selleks asjakohaseid ja vajaduse korral rändravilahendusi ja -teenuseid, näiteks nõuetekohaselt varustatud bussid, mis pakuvad maapiirkondades elavatele inimestele võimalust läbida ennetavaid sõeluuringuid või konsultatsioone;
25. rõhutab toiduga kindlustatuse tagamise tähtsust ning väikeste ja keskmise suurusega põllumajandustootjate olulist rolli selle saavutamisel, samuti noorte põllumajandustootjate ligimeelitamise tähtsust, et vältida maapiirkondade hülgamist;
26. rõhutab vajadust minna üle kestlikele tootmise meetoditele, soodustades lühikeste

²⁶ Komisjoni 30. juuni 2021. aasta töödokument, mis on lisatud komisjoni teatisele ELi maapiirkondade arengu pikaajalise visiooni kohta (SWD(2021)0166), lk 118.

²⁷ Nagu on märgitud komisjoni teatise „ELi maapiirkondade pikaajaline visioon“ esimeses lõigus.

- tarneahelate arendamist ja kohalike toodete töötlemist, et pakkuda tarbijatele kvaliteetset ja tervislikku toitu, mis on saadud säästvamate meetodite abil, mis võivad luua uusi võimalusi põllumajandustootjatele ja maapiirkondade majandusele;
27. rõhutab vajadust mitmekesistada majandustegevust maapiirkondades, kasutades vähese CO₂ heitega tootmismeetodeid, et luua uusi nišše ja võimalusi, mis võimaldavad maakogukondadel pakkuda uusi töökohti muudes sektorites peale põllumajandusliku toidutööstuse;
 28. rõhutab asjaolu, et seal, kus töökohad või muud majanduslikud võimalused on napid ja palgad madalad, kaldub haritud ja kvalifitseeritud tööjõud kolima rohkemate töövõimalustega piirkondadesse, mis muudab olukorra maapiirkondades veelgi ebakindlamaks; juhib tähelepanu uute kaugtöö võimaluste suurenemisele ning nõuab arvukamalt ühiste tööruumide ja nn külabüroode loomist, et ühendada maapiirkondades kaugtööga tegelevaid inimesi ja edendada seeläbi nendesse piirkondadesse jäämist; kutsub seetõttu komisjoni üles looma ELi maapiirkondade tööhõivetoetuste süsteemi, mis võimaldaks liikmesriikidel ja nende piirkondadel pöörata tagasi riigist väljaränne ja veenda kaugtöötajaid kolima maapiirkondadesse, kus on juurdepääs loodusele, odavam rent ja väiksem CO₂-jalajälg;
 29. rõhutab kultuuritaristu ja -algatuste olulist rolli maapiirkondades sotsiaalse ühtekuuluvuse, territoriaalse atraktiivsuse ja majandusliku dünaamika seisukohast, et ühendada inimesi ning luua kultuurivahetust; kutsub üles neid kultuuriprojekte kooskõlastatult toetama, eelkõige ELi struktuurifondide kaudu, et tagada sellega seotud investeeringute tõhusus ja kestlikkus; nõuab lisaks, et koostöös maapiirkondade sidusrühmadega loodaks konkreetsed projektid;
 30. rõhutab, et põllumajanduslikud pereettevõtted on Euroopa põllumajandusele omased, kusjuures ligikaudu 90 % 22 miljonist põllumajandustöötajast on üksteise pereliikmed; on seetõttu seisukohal, et struktuuriliste sotsiaaltoetuste ja piirkondlike arenguprogrammide kavandamisel tuleks erilist tähelepanu pöörata maapiirkondade peredele ja naistele;
 31. nõuab võrdõiguslikkuse ja soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise toetamist eelkõige maapiirkondades; rõhutab naiste erilist panust nendes piirkondades, kuna neil on oluline roll kodanikuühiskonnas ja kestlikus majanduskasvus ning samal ajal on neil raske juurde pääseda tööturule ja avalikele teenustele, nagu tervishoid ja lapsehoid; rõhutab noorte naiste rolli maapiirkondades ja nende ebakindla rolli tendentsi maaühiskonnas;
 32. rõhutab aruka spetsialiseerumise strateegiate tähtsust maapiirkondade tuleviku jaoks, mille puhul pööratakse erilist tähelepanu noortele, naistele ja innovatsioonile, teadmiste jagamisele ja koostööle, sealhulgas idufirmade külade foorumile ja Euroopa arukate külade foorumile; kinnitab, et soolise võrdõiguslikkuse saavutamise, nagu on sätestatud kehtivas ühissätete määruses, on oluline samm edasi, mis võib aidata ELil lahendada oma piirkondade demograafilisi probleeme, edendades samal ajal naiste kaasamist ja suurendades naiste tööhõive määra;
 33. nõuab, et arukad külad muutetaks juhtalgatuseks, mitte meetme osaks maapiirkondade teadusuuringute ja innovatsiooni juhtalgatuse raames; rõhutab avaliku ja erasektori partnerluste tähtsust arukate külade ökosüsteemis kui füüsilisest isikust ettevõtjate,

mikro- ning väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate, töökohtade loomise, innovatsiooni, maapiirkondade atraktiivsuse ja rahvastikukao vastase võitluse peamisi võimalusi;

34. rõhutab demokraatiseerivat ja deradikaliseerivat mõju, mida arukate külade alt üles suunatud lähenemisviis võib avaldada maaelanikkonnale, kes on võtnud vastutuse oma kogukonna eest;
35. toonitab võimalusi, mida rohepööre ja keskkonnahoidlik majandus võivad pakkuda seoses töövõimalustega, sealhulgas rohelised töökohad, maapiirkondade vastupanuvõime suurendamisel loodusõnnetustele, kliimamuutustele ja majanduskriisidele ning maapiirkondadele uuesti tähelepanu pööramise, eelkõige äärepoolseimates piirkondades; väljendab sellega seoses heameelt käimasolevate algatuste üle maapiirkondade energiasüsteemi ümberkujundamiseks; rõhutab maapiirkondade tähtsust toidu- ja energiasõltumatuse ning taastuvate toorainete tagamisel Euroopas; juhib tähelepanu maapiirkondade pakutavate bio- ja ringmajanduse ning loodusteenuste potentsiaalile; juhib siiski tähelepanu asjaolule, et see protsess on keeruline ning et probleemide tase erineb vastavalt iga liikmesriigi olukorrale; näeb sellega seoses, eriti praeguses ülemaailmses kriisis, ette etapiviisilist lähenemisviisi, mis koosneb vajalikest sammudest kliimanetraalsuse saavutamiseks, mis ei jäta tähelepanuta nälja-, energia- ja majandusliku vaesuse ohtu ning sotsiaalse ja piirkondliku ebavõrdsuse suurenemist;
36. tunnistab, et turism võib luua maapiirkondadele märkimisväärsed võimalusi ja olla maakogukondade jaoks oluliseks sissetulekuallikaks; juhib tähelepanu sellele, et mere- või magevee harrastuskalapüügi ja eelkõige rändturismi säästev areng võib aidata kaasa maapiirkondade arengule, meelitades ligi turistide pikema aja jooksul aastast; rõhutab, et liikmesriigid võivad selliste projektide suuremaks toetamiseks kasutada Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi ning teisi ELi struktuurifonde; rõhutab kalanduse kohalike tegevusrühmade rolli selliste tegevuste arendamisel maapiirkondades ja äärealadel; kutsub komisjoni üles parandama andmete kogumist harrastuskalapüügi ja rändturismi keskkonnaalase, sotsiaalse ja majandusliku mõju kohta maapiirkondadele ning esitama konkreetseid meetmeid selle tegevuse edasiseks arendamiseks maapiirkondades ja äärealadel, eriti seal, kus selle potentsiaali ei kasutata piisavalt;
37. märgib, et maaturismi piirkonnad peavad toime tulema COVID-19-st ja kliimamuutustest tingitud muutuvate reisiharjumustega; on seisukohal, et jalgrattasõit, matkamine, seenelkäik, heaoloturism, gastronoomia, kogukonnapõhine kunst või kogukonnapõhised kunstitöökohad ja näitusekeskused võivad olla eeskujuks turismi edasisele säästvatele arengule maapiirkondades; on lisaks seisukohal, et kultuuripärandi ning kunsti- ja loometöötajate panus jätkusuutliku ja jõuka tuleviku loomisse ning turismi atraktiivsuse suurendamisse maapiirkondades parandab ka nende kogukondade majanduslikku heaolu;
38. rõhutab, et taastuenergia tootmine on ka maapiirkondade jaoks võimalus võidelda energiaostuvõimetuse vastu ja luua energiasõltumatus; rõhutab lisaks asjaolu, et taastuenergia tootmisrajatise aktsepteeritakse maapiirkondades suurema tõenäosusega, kui need piirkonnad on kaasatud selle tootmisest saadava tulu jagamisse;

39. on veendunud, et maa- ja linnapiirkondade vahelisi ühendusi tuleks tugevdada ja käsitleda vastastikku täiendaval viisil, et maapiirkondade strateegiaid ja tegevuskavasid vastavalt rakendada; rõhutab maapiirkondade ja eelkõige äärepoolseimate maapiirkondade vaheliste partnerluste ning maapiirkondade piiriülese koostöö tähtsust; rõhutab, kui oluline on võidelda digilõhe vastu linna- ja maapiirkondade vahel, eriti seoses kiire lairibaühenduse ja digioskuste edendamise ja täiendamisega selliste haridus- ja koolitusalgatustega, nagu digivautšer, mis võib parandada digioskuste arendamist maapiirkondades; on veendunud, et ELi struktuurifonde tuleks kasutada konkreetsete digikirjaoskuse programmide rahastamiseks maapiirkondades;
40. märgib, et Euroopa territoriaalse koostöö (Interreg) projektidega luuakse piiriüleseid parimaid tavaid integreeritud territoriaalse arengu uuenduslike lähenemisviiside väljatöötamiseks; juhib tähelepanu sellele, et erilist tähelepanu tuleks pöörata taristule ja piiriülesele koostööle maapiirkondade piirialadel;
41. rõhutab ettevõtluse, sotsiaalmajanduse ja sotsiaalse innovatsiooni, sealhulgas hõbedase majanduse tähtsust, eriti seoses Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisega maapiirkondades; kutsub liikmesriike ja komisjoni üles suurendama teadlikkust ja hõlbustama maapiirkondades tegutsevate ettevõtjate ja füüsilisest isikust ettevõtjate lihtsamat juurdepääsu rahastamisele; julgustab liikmesriike ning piirkondlikke ja kohalikke omavalitsusi kasutama olemasolevaid ELi struktuurifonde, et suunata ja edendada eelkõige naisettevõtjaid ja füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevaid naisi ning võidelda vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu, kaitstes laste, eakate ning naiste ja soolisi õigusi, edendades puuetega inimeste kaasamist ning integreerides rändajaid, pagulasi ja tõrjutud kogukondi;
42. toonitab maapiirkondade mitmekesisust ning mitmetasandilise juhtimise, alt üles suunatud vahendite ja kohandatud territoriaalsete lähenemisviiside otsustavat tähtsust pikaajalise visiooni rakendamisel, eelkõige vähem arenenud piirkondades, mägedes, saartel, äärepoolseimates ning põhjapoolsetes hõredalt asustatud ja muudes väikese rahvastikutihedusega piirkondades;
43. väljendab heameelt komisjoni kavatsuse üle teha 2023. aasta keskpaigaks kokkuvõtte ELi ja liikmesriikide rahastatud meetmetest, mida on maapiirkondades rakendatud; väljendab lisaks heameelt asjaolu üle, et see tegevus lisatakse avalikku aruandesse, mille eesmärk on teha kindlaks valdkonnad, kus on veel vaja tõhustatud toetust ja rahalisi vahendeid, sealhulgas edasised sammud, tuginedes ELi maaelu tegevuskavale;
44. rõhutab, kui oluline on üksteiselt õppimine ja mõnede maapiirkondade edulugude potentsiaali kasutamine; nõuab selleks rohkem vahetusvõimalusi ja platvormide loomist maapiirkondades ja nende vahel, et edendada ühtekuuluvust, solidaarsust ja üleeuroopalist teabevahetust.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	15.6.2022
Lõpphääletuse tulemus	+: 38 -: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	François Alfonsi, Pascal Arimont, Adrian-Dragoş Benea, Rosanna Conte, Corina Creţu, Rosa D'Amato, Christian Doleschal, Raffaele Fitto, Chiara Gemma, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Manolis Kefalogiannis, Constanze Krehl, Elżbieta Kruk, Dan-Ştefan Motreanu, Andżelika Anna Możdżanowska, Niklas Nienau, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Alessandro Panza, Tsvetelina Penkova, Caroline Roose, Marcos Ros Sempere, André Rougé, Susana Solís Pérez, Monika Vana
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Álvaro Amaro, Asger Christensen, Laurence Farreng, Sandro Gozi, Jan Olbrycht, Dimitrios Papadimoulis, Rovana Plumb, Peter Pollák, Simone Schmiedtbauer
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Pietro Fiocchi, Eero Heinäluoma, Antonio Maria Rinaldi

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

38	+
ECR	Pietro Fiocchi, Raffaele Fitto, Elzbieta Kruk, Andželika Anna Mozdżanowska
ID	Rosanna Conte, Alessandro Panza, Antonio Maria Rinaldi, André Rougé
NI	Chiara Gemma
PPE	Álvaro Amaro, Pascal Arimont, Christian Doleschal, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Manolis Kefalogiannis, Dan-Ştefan Motreanu, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Peter Pollák, Simone Schmiedtbauer
Renew	Asger Christensen, Laurence Farreng, Sandro Gozi, Susana Solís Pérez
S&D	Adrian-Dragoş Benea, Corina Creţu, Eero Heinäluoma, Constanze Krehl, Tsvetelina Penkova, Rovana Plumb, Marcos Ros Sempere
The Left	Younous Omarjee, Dimitrios Papadimoulis
Verts/ALE	François Alfonsi, Rosa D'Amato, Niklas Nienäß, Caroline Roose, Monika Vana

0	-

0	0

Kasutatud tähised:

+ : poolt

– : vastu

0 : erapooletu

17.6.2022

NAISTE ÕIGUSTE JA SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE KOMISJONI ARVAMUS

põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonile

ELi maapiirkondade arengu pikaajalise visiooni kohta – tugevamad, ühendatud, vastupanuvõimelised ja jõukad ELi maapiirkonnad 2040. aastaks (2021/2254(INI))

Arvamuse koostaja: Christine Schneider

ETTEPANEKUD

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon palub vastutaval põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- A. arvestades, et sooline võrdõiguslikkus on üks Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide põhiväärtusi, mis on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 2, ning arvestades, et selle edendamine on üks ELi peamisi eesmärke; arvestades, et sooline võrdõiguslikkus on sätestatud ka aluslepingutes ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas; arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 8 sätestatakse soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise põhimõtte; arvestades, et soolise võrdõiguslikkuse saavutamine on oluline, et vähendada kohalikke, piirkondlikke, majanduslikke ja sotsiaalseid erinevusi ning tagada pikaajaline konkurentsivõime ja ELi maapiirkondade õiglane, kaasav ja kestlik areng;
- B. arvestades, et naistel on maapiirkondade arengus mitmetasandiline roll, kus nad on peamiselt töötajad, põllumajandustootjad ja ettevõtete omanikud, kuid et nende kanda on ka ebaproportsionaalne vastutuskoorem pereliikmete heaolu tagamisel, mille väärtust on ajalooliselt traditsiooniliste sooliste stereotüüpide tõttu alahinnatud, näiteks eeldatakse, et naised on peamised laste ja täiskasvanud ülalpeetavate eest hoolitsejad; arvestades, et seega töötavad mitteametlikus majanduses pigem naised kui mehed ning et naiste olulist rolli ja tähtsust maapiirkondades ja selle majanduses ei märgata;
- C. arvestades, et sooline tööhõivelõhe on maapiirkondades 3 % kõrgem kui linnapiirkondades ning et paljud naised töötavad maakogukondades ebakindlate töölepingutega või on neil n-õ nähtamatu roll, mille tõttu võivad nad olla haavatavas olukorras, näiteks võib neil puududa juurdepääs sotsiaalkaitsele või rasedus- ja sünnitushüvitistele; arvestades, et naised on maapiirkondades vaesuse ja partnerist majanduslikult sõltumise suhtes haavatavamad ning et need on naiste võimestamisel suured takistused; arvestades, et põllumajanduses töötavate naiste sotsiaalne kaitse on tänapäevase ja kestliku maapiirkondade arengu oluline osa; arvestades, et naised seisavad tööturule täieliku juurdepääsu saavutamisel silmitsi paljude katsumustega; arvestades, et sooline tööhõivelõhe on maapiirkondades 13 % ja teatavates

liikmesriikides kuni 20 %¹; arvestades, et naispõllumajandusettevõtjatel on põllumajanduslikes pereettevõtetes märkimisväärne roll ning et sellised ettevõtted on Euroopa põllumajanduses valdavad, sest põllumajanduses töötavast 22 miljonist inimesest on ligikaudu 90 % pereliikmed, ning arvestades, et naissoost põllumajandustootjad väärivad seega eriti õiglast tasustamist;

- D. arvestades, et ELi majandus ja ühiskond seisavad silmitsi paljude katsumustega nagu demograafilised muutused, majanduse ja ühiskonna digiteerimine, Euroopa ja üleilmse integratsiooni suurendamine ning üleminek CO₂-neutraalsele majandusele, elustiilile ja töökorraldusele 2050. aastaks; arvestades, et nimetatud katsumused mõjutavad tihti eriti maapiirkondi ja et maapiirkondade elanikkond väheneb, sest inimesed asuvad linnadesse elama; arvestades, et maapiirkondadest lahkuvad tõenäolisemalt noored naised kui noored mehed; arvestades, et see demograafiline suundumus võib koos ühenduvuse ja taristute puudumise, tootlikkuse probleemide ja avaliku sektori teenuste puudumisega, sh haridus ja hooldus, või nendele teenustele piiratud ligipääsuga, mis jätab naised ilma arvukatest võimalustest, põhjustada maapiirkondade ligitõmbavuse vähenemist elu- ja töökohtadena; arvestades, et maapiirkonnad võivad olla atraktiivne keskkond üksikisikute, partnerite ja perekondade jaoks kogu nende mitmekesisuses ja laste jaoks, kui see on asjakohane;
- E. arvestades, et õigus tööle on naiste tõhusate võrdsete õiguste, majandusliku iseseisvuse ja tööalase eneseteostuse tagamise põhitingimus; arvestades, et seetõttu tuleks kaotada ebakindlad töökohad, rakendades kohustuslikku põhimõtet, et iga olemasoleva töökoha kohta tuleks luua üks uus alaline töökoht ning tunnustades ja edendades õigust, kus töötajate õigused töökohtadel on tagatud;
- F. arvestades, et sisserännanud naisi ähvardab suur tööalase ekspluateerimise, diskrimineerimise, sotsiaalteenuste ja õiguskaitse puuduliku kättesaadavuse ning füüsilise, psühholoogilise, majandusliku ja seksuaalse kuritarvitamise oht;
- G. arvestades, et maapiirkondades elab ja töötab palju inimesi ning et seal asub kõigisse majandussektoritesse kuuluvaid ettevõtteid, eelkõige VKEsid; arvestades, et maapiirkonnad on põllumajanduse ja metsanduse tootmispiirkonnad, aga neil on ka olulised ökoloogilised funktsioonid ning need on vaba aja veetmise ja puhkamise kohad;
- H. arvestades, et õigus eluasemele tuleks tegelikkuses kindlustada seeläbi, et üksikisikutele ja perekondadele tagatakse eluase, mis vastab nende vajadustele ja kindlustab nende heaolu, privaatsuse ja elukvaliteedi, aidates seega saavutada sotsiaalset õiglust ja ühtekuuluvust ning võidelda sotsiaalse tõrjutuse ja vaesuse vastu;
- I. arvestades, et dokumentideta või kuskil ebaseaduslikult elavad töötajad töötavad sageli vähem soodsates töötingimustes kui muud töötajad, ja arvestades, et mõned tööandjad võtavad seetõttu tööle eelnimetatud kategooria töötajaid, et saavutada ebaõiglane konkurentsieelis; arvestades, et ELi rändepoliitika suurendab dokumentideta sisserändajatest naiste kui vägivallaohvrite kaitsetust ega kaitse neid, kes enamasti ise ei

¹ Casares Guillen, B., *Women in Rural Development: Integrating a gender dimension into policies for rural areas in Europe* (Naised maapiirkondade arengus: soolise mõõtme loimimine Euroopa maapiirkondade poliitikasse), Euroopa Hindamisühing (European Evaluation Society), Rotterdam, 2021.

otsi abi;

- J. arvestades, et soonormide ja stereotüüpide tõttu võtavad naised era- ja tööelus enda kanda rohkem kui ühe kohustuse; arvestades, et võttes enda kanda eelmainitud mitmed rollid, annavad naised kõigil ühiskonna tasanditel samuti märkimisväärse panuse arengusse, innovatsiooni ja elukvaliteedi tõstmisse, seda eriti maapiirkondades; arvestades, et rohe- ja digiüleminekuga tekkivate võimaluste ning COVID-19 pandeemia tagajärgede ja kaugtöö kasvu tõttu on maapiirkondadele uuesti tähelepanu pöörama hakatud ning avanenud on uued võimalused sooliselt tasakaalustatuma töökeskkonna tekkimiseks, mis võimestab naisi; arvestades, et pandeemia tagajärjed suurendavad veelgi soolist ebavõrdsust, mis näitab, et majanduse taastamine ning Euroopa rohe- ja digiüleminek peavad olema sootundlikud; arvestades, et maapiirkondade naised on rohelisema ühiskonna ja majanduse suunas liikumisel võimsad muutuste loojad;
- K. arvestades, et noored on üks ühiskonnarühm, keda praegune tööturu halb olukord kõige rohkem mõjutab, sest nad puutuvad rohkem kokku töötuse, ebakindlate töösuhete ja väikeste palkadega, kuigi noorte haridustase on kõrgem kui varasematel põlvkondadel;
- L. arvestades, et viimastel aastatel on põllumajanduses töötavate naiste arv vähehaaval kasvanud; arvestades, et naised majandavad kogu ELis ainult 30 % põllumajanduslikest ettevõtetest ning et need ettevõtted kipuvad olema meeste majandatud ettevõtetest väiksemad, madalama sissetulekuga ja neil on väiksem juurdepääs rahalistele toetustele; arvestades, et sellest arvust ei tule esile naiste esindatuse märkimisväärsed liikmesriikidevahelised erinevused põllumajanduses; arvestades, et naised saavad mõlemast ÜPP sambast vähemalt põllumajandusettevõtete juhtimise ja haldamise tasandil meestega võrreldes proportsionaalselt vähem toetusi (1. sambast makstakse otsesest sissetulekutoetust ja 2. sammas keskendub maaelu arengu toetamisele); arvestades, et selle põhjuseks on asjaolu, et üldjuhul haldavad naised väiksemaid põllumajandusettevõtteid, neile kuulub vähem maad ning neil on piiratum juurdepääs formaalsele ja eriharidusele²; arvestades, et kahjuks on naisi põllumajanduses liiga vähe, mille tõttu on neil omakorda vähem võimalusi maapiirkonna majanduses osalemiseks, näiteks VKEde kaudu, mis maapiirkondades valdavalt tegutsevad;
- M. arvestades, et maapiirkondades elavatel naistel esineb takistusi asjakohasele ja taskukohasele tervishoiule ligipääsemisel, sh kliinikutes ja haiglates, ning seksuaal- ja reproduktiivtervise, pereplaneerimise ja nõustamisteenustele ligipääsemisel ning soolise vägivalla ohvriks langemise korral abi saamisel; arvestades, et nimetatud raskused hõlmavad taskukohasust, piiratud liikumisvõimalusi ning transpordile juurdepääsu või transpordivahenditega ühenduse saamise vahendite puudumist³ ning hooldusteenuste puudumist maapiirkondades; arvestades, et raskuste hulka kuuluvad ka rahalised puudujäägid kohalikes tervishoiuteenustes ja pikad ooteajad teatavate spetsialistide visiidile saamiseks; arvestades, et piiriülesed tervishoiuteenused võivad olla parem variant patsientidele, kelle sobivaim ravivõimalus või lähim haigla asub teises liikmesriigis; arvestades, et COVID-19 pandeemia on naisi ja tüdrukuid mõjutanud

² Casares Guillen, B., Women in Rural Development: Integrating a gender dimension into policies for rural areas in Europe (Naised maapiirkondade arengus: soolise mõõtme lõimimine Euroopa maapiirkondade poliitikasse), Euroopa Hindamisühing (European Evaluation Society), Rotterdam, 2021.

³ Women Watchi veebileht pealkirjaga „Overview: Health“ (Ülevaade: Tervis), külastatud 20. juunil 2022.

ebaproportsionaalselt, mille tulemusena on kasvanud sooline vägivald ning lõpetatud seksuaal- ja reproduktiivtervise teenuste pakkumine;

- N. arvestades, et COVID-19 pandeemia ja sellega seotud liikumiskiirangud on avaldanud olulist mõju maapiirkondadele ning arvestades, et ebavõrdsuse kasvu kohta esineb tõendeid⁴; arvestades, et esialgsed uuringud näitavad, et COVID-19 pandeemia on süvendanud senist meeste ja naiste vahelist ebavõrdsust, eelkõige on kasvanud tasustamata hooldustöö ning tasakaalu puudumine töö- ja eraelus;
- O. arvestades, et on äärmiselt tähtis, et ÜPP tagaks kestlikumad ja demokraatlikumad tootmis- ja tarbimismudelid, tugevdades väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete ja perepõhiste põllumajandusettevõtete rolli;
- P. arvestades, et naised on maapiirkondades heaolu ja sotsiaalse kaasatuse oluline tõukejõud, eelkõige ettevõtluse kaudu; arvestades, et maapiirkondades on 38 % naistest füüsilisest isikust ettevõtjad ning et naised on ebakindlates töösuhetes ülekaalus⁵; arvestades, et tuleks tunnustada, et naisettevõtjate ja füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevate naiste roll majanduses on majanduskasvu, töökohtade loomise ja innovatsioonipotentsiaali innustaja; arvestades, et naistel ei ole oma ettevõtte arendamiseks piisavat juurdepääsu avaliku ja erasektori rahastusele;
- Q. arvestades, et Euroopa Liidu makrostruktuurilisest majanduspoliitikast tulenevad avaliku sektori eelarvete kärped, nimelt majanduse juhtimise paketi ja finantskorrektsioonide programmides esitatud meetmete rakendamise korral suureneb praegu ja edaspidi meeste ja naiste ebavõrdsus ja naiste töötus, kuna naised on avalikus sektoris enamuses ning sotsiaalpoliitika valdkonnas peamised abisaajad, ning sellest tulenevalt levib vaesus naiste hulgas veelgi enam; arvestades, et seetõttu on vaja poliitikat muuta;
- R. arvestades, et avalikel üldhuviteenustel on oluline roll maapiirkondades ja territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärgi saavutamisel; arvestades, et oluline on edendada maapiirkondades laialdaselt kättesaadavat, tõhusat ja taskukohast liikuvust ja ühistransporti, võttes arvesse ÜRO kestliku arengu eesmärke; arvestades, et maapiirkondades ei ole ühendused piisavalt arenenud, mille tõttu on inimestel ja eelkõige naistel nendes piirkondades keeruline liikuda; arvestades, et maapiirkondades on juhiloa või autole ligipääsu omamine naiste puhul vähem tõenäolisem kui meeste puhul, samas reisivad naised rohkem kui mehed, et täita hooldusülesandeid, mida nad sageli täidavad⁶; arvestades, et naised kasutavad ühistransporti tõenäolisemalt kui mehed; arvestades, et naised langevad ühistranspordis tihemini seksuaalse ahistamise ohvriks ja et sellistest juhtumitest teatatakse sageli vähem;
- S. arvestades, et maapiirkondade elatustase on tihti linnapiirkondade omast madalam, mis

⁴ Majandus- ja sotsiaalküsimuste ning sotsiaalse kaasatuse osakonna 2. juuni 2021. aasta artikkel „Reducing poverty and inequality in rural areas: key to inclusive development“ (Maapiirkondades vaesuse ja ebavõrdsuse vähendamine: kaasava arengu võti).

⁵ Parlamendi sisepoliitika peadirektoraadi kodanike õiguste ja põhiseadusküsimuste poliitikaosakonna 13. juuni 2019. aasta uuring „The professional status of rural women in the EU“ (ELi maapiirkondade naiste ametialane seisund).

⁶ Parlamendi sisepoliitika peadirektoraadi kodanike õiguste ja põhiseadusküsimuste poliitikaosakonna 16. detsembri 2021. aasta uuring „Women and transport“ („Naised ja transport“).

mõjutab ebaproportsionaalselt kõige haavatavamaid rühmasid, näiteks sisserännanud naised, vähemusgruppidesse kuuluvaid naisi ja puuetega naisi, kes seisavad sellistes olulistest valdkondades nagu haridus, tööhõive ja tervishoid jätkuvalt silmitsi valdkonnaülese diskrimineerimisega; arvestades, et Venemaa sissetungi tõttu Ukrainasse kasvab maapiirkondadesse kolivate sisserännanud naiste arv paari järgmise kuu jooksul märkimisväärselt;

- T. arvestades, et maapiirkondades tuleb edendada digitaalse tegevuskava elluviimist ning arendada terviklikku lairibataristut ja kestlikke töökohti, et säilitada ja tõsta konkurentsivõimet ja digitaalset osalemist ning tagada, et inimestel on võrdsed elamistingimused ja parem töö- ja eraelu vaheline tasakaal; arvestades, et selle saavutamiseks on keskse tähtsusega lastesõimed, hooldekodud, tervishoid, puute ja muude vajadustega inimeste eest hoolitsemine, sotsiaalkindlustussüsteem ja paindlik töökorraldus naiste palvel;
- U. arvestades, et ELis oli maapiirkondades vähemalt elementaarse arvutioskusega inimesi 2019. aastal 14 % vähem kui linnades (48 % vs 62 %); arvestades, et maapiirkondades esineb naistel haridusele juurdepääsul rohkem takistusi kui meestel⁷; arvestades, et on hädavajalik edendada ja propageerida seda, et maapiirkondade naistel oleks täielik juurdepääs kõigile haridustasemetele, muu hulgas STEM-õppeainetele;
- V. arvestades, et maapiirkondade naised on otsuseid tegevates organites, nagu põllumajanduskooperatiivid, ametiühingud ja kohalikud omavalitsused, sageli alaesindatud; arvestades, et on äärmiselt oluline suurendada naiste esindatust sellistes organites;
- W. arvestades, et väikese ja keskmise suurusega põllumajandusettevõtted ja põllumajanduslikud pereettevõtted kannatavad ühise põllumajanduspoliitika raames makstavate toetuste jaotamisel diskrimineerimise all, mis mõjutab eriti naispõllumajandusettevõtjaid;
- X. arvestades, et viimastel kuudel on naispõllumajandusettevõtjad olnud ka tootmistegurite (nt seemned, pestitsiidid, väetised, kütus, energia ja seadmed) hindadega spekulatsioonide sihtmärk;
- 1. rõhutab, kui oluline on tagada maaelu arengu poliitikas soolise võrdsuslikkuse süvalaiendamine ning terviklik lähenemine, milles keskendutakse põllumajanduslikust arengust enamale ja mille keskmes on inimeste toetamine; rõhutab maapiirkondade osalejate mitmekesisust ja seda, kui olulised on nad maapiirkondade kestlikkuse jaoks; nõuab, et liikmesriikide vahel jagataks parimaid tavasid; nõuab, et naiste põllumajanduslikku tööd, eelkõige abikaasade ja partnerite abistamist, võetaks arvesse, et tagada nende töö ja õiguste parem õiguslik tunnustamine;
- 2. rõhutab, et põllumajandusettevõtetes töötavatel naistel peab olema juurdepääs sotsiaalkindlustusõigustele, näiteks õigus sünnituspuhkusele ja pensionile; rõhutab, et naised täidavad olulisi ülesandeid, et peregõhiseid põllumajandusettevõtteid pidevalt

⁷ Majandus- ja sotsiaalküsimuste ning sotsiaalse kaasatuse osakonna 2. juuni 2021. aasta artikkel „Reducing poverty and inequality in rural areas: key to inclusive development“ (Maapiirkondades vaesuse ja ebavõrdsuse vähendamine: kaasava arengu võti).

toetada, isegi kui ELis on põllumajanduses töötavate naiste arv proportsionaalselt palju madalam kui nende osakaal kogu tööalaselt aktiivses elanikkonnas (35,1 % vrld 45,9 %); märgib siinkohal samuti, et ainult kolmandik põllumajandusettevõtete juhtidest on naised;

3. peab kahetsusväärseks, et põllumajandusmaa omamine ei ole naistele võrdselt kättesaadav ning palub, et liikmesriigid tagaksid naistele omandiõiguse;
4. rõhutab, et turgude reguleerimiseks on vaja poliitikat, eriti piimandus- ja veinisektoris, ning tuleb tagada eelistingimustel toetused väikestele ja keskmise suurusega põllumajandusettevõtetele, kohandades selleks toetusi ja kehtestades neile ülemmäärad, et edendada võimalikult kohalikku toidu tootmist ja tarbimist ning edendada kõige kestlikumaid tootmissüsteeme;
5. nõuab naispõllumajandusettevõtjate suhtes positiivse diskrimineerimise meetmete võtmist, julgustades neid maapiirkondadesse jääma; nõuab lisaks naiste toetamisele meetmete võtmist, mis edendavad liite, mis võivad pakkuda tehnilist nõu ja abi, et hoida põllumajandusettevõtteid tegutsemas vahenditena, mis aitavad sektoril ellu jääda ning julgustada noori inimesi tulevikuks põllumajandusse ja loomakasvatusse investeerima;
6. rõhutab, et maapiirkondades elavate naiste olukorraga tegelemisel tuleb kasutada valdkonnaülest lähenemist, keskendudes eriti konkreetsetele rühmadele, näiteks sisserännanud naised, LGBTIQ naised, puuetega naised ja vanemaealised naised;
7. soovib luua avaliku põllumajandusliku kindlustusskeemi, mida rahastatakse ELi eelarvest ning mis võetakse kasutusele äärmuslike ilmastikuolude või katastroofide korral (mida esineb üha tihemini) ja mis pakub kõigile põllumajandusettevõtjatele piisavat kaitset, et hoida ära inimeste lahkumine maapiirkondadest; nõuab tungivalt, et komisjon kaitseks väikeseid ja keskmise suurusega ning perekondlikke põllumajandusettevõtteid, sest need on tavaliselt seotud kvaliteetsete kestlike tootmismudelitega, mis suudavad tagada sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse;
8. palub komisjonil reguleerida tootjatele makstavaid hindu ning eelkõige keelata lepingute sõlmimine hindadega, mis ei kata tootmiskulusid, ning võidelda tootmistegurite maksumusega spekulatsioonide vastu;
9. nõuab sellise seisukoha võtmist, mis võimaldaks ÜPP raames makstavaid ELi toetusi riikide, tootjate ja toodete vahel õiglasemalt jagada;
10. nõuab, et poliitikate kujundamisel võetaks arvesse maapiirkonnas elavate naiste vajadusi, näiteks pakkudes asjakohaseid avaliku sektori teenuseid ja vajaduse korral mobiilseid tervishoiuteenuseid, sealhulgas meditsiinilisi rändlahendusi, näiteks busse, millega saab pakkuda maapiirkondades elavatele naistele ennetavaid sõeluuringuid või günekoloogi konsultatsioone; rõhutab, et kõigile on vaja tagada juurdepääs seksuaal- ja reproduktiivtervisele ja -õigustele, võttes kasutusele telemeditsiini ja arendades kohalikke perinataalkeskuseid ning tagades ligipääsu teabele; nõuab, et maapiirkondade naiste vajadusi täidetakse asjakohaste lapsehoiuteenuste abil, näiteks päevahoiud, lastesõimed ja meelelahutustegevused lastele, ning et töötatakse välja tugivõrgustikud vanemaealistele, tõstes seeläbi naiste tööhõive määra ning edendades nende sotsiaalkindlustusõigusi, sh õigust sünnituspuhkusele ja pensionile; rõhutab, et oluline

on tagada, et olemasolevad ELi vahendid oleks naistele kättesaadavad;

11. palub komisjonil ja liikmesriikidel koguda sooliselt eristatud andmeid, et tagada igakülgne ülevaade maapiirkondades elavate naiste sotsiaalmajanduslikust seisundist ning võtta soolist mõõdet arvesse maaelu arengu poliitikate ja programmide kavandamisel, elluviimisel ja hindamisel; rõhutab, kui olulised on mõjuhinnangud selliste ettepanekute kavandamisel, et aidata saavutada maapiirkondades soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise eesmäärke; rõhutab, et struktuuriliste sotsiaaltoetuste ja piirkondlike arenguprogrammide kavandamisel tuleks erilist tähelepanu pöörata maapiirkondade naistele; palub komisjonil ja liikmesriikidel kasutada digitehnoloogiat, et muuta avaliku sektori teenused maapiirkondades naistele kättesaadavamaks; palub komisjonil ja liikmesriikidel jagada häid tavaid ja võtta innustavaid meetmeid väheneva rahvaarvuga piirkondades;
12. rõhutab, et vaja on töötada välja sihtotstarbelised meetmed, mis aitavad ületada konkreetsed takistused, millega maapiirkondade naised tööturul silmitsi seisavad, näiteks tööhõivelõhe ja mitteformaalses majanduses osalemine; palub komisjonil ja liikmesriikidel kasutada hästi ära seda, et hetkel liigutakse digitaalsema ja rohelisema ELi suunas, et luua uusi töövõimalusi; rõhutab, et liikmesriikidel on vaja uurida ja edendada naistes uute oskuste arendamist ja nende digitaalset kaasamist, soodustades kaugtöövõimalusi, et maapiirkondades elavatel inimestel oleks lihtsam kvaliteetset tööd leida;
13. rõhutab maapiirkondade potentsiaali edendada kõige haavatavamate konkreetsete vajadustega naiste rühmade, näiteks puuetega naiste, sisserännanud naiste, sealhulgas hooajaliste rändajate, pagulaste ja vähemuste, soolise vägivalla ohvriks langenute, vähese haridusega või hariduseta naiste ja üksikemade kaasamist ja integreerimist; julgustab liikmesriike kavandama ja rakendama erimeetmeid, et edendada nende naisterühmade koolitust ja tööhõivet ning kaitsta nende põhiõigusi; rõhutab, et kohalikel ja riiklikel ametitel on oluline roll tagamaks, et need naised kaasatakse ja lõimitakse ühiskonda; rõhutab eelkõige vajadust viivitamatult valmistuda lastega Ukraina naiste saabumiseks, et tagada nende kiire ja lihtne ühiskonda integreerumine;
14. rõhutab, et riigid ja tööandjad peavad võtma endale suurema vastutuse põlvkondade vahetumise eest ning rasedus- ja sünnituspuhkuse ja isapuhkusega kaasnevate õiguste valdkonnas, mis tähendab, et naistel peaks olema üheaegselt õigus täita nii emarolli kui ka töötada ilma, et rikutaks nende kui töötajate õigusi;
15. kutsub liikmesriike võtma vastutuse selle eest, et kõigile oleks tagatud õigus eluasemele, tehes seda eelkõige järgmise abil: vähem jõukatele elanikele suunatud eluasemeprogrammide käivitamine, stiimulite pakkumine subsideeritud eluasemete edendamiseks, sotsiaaleluasemete ehitamine, isehitusprogrammide edendamine ja rahastamine, ühistusektori toetamine, tulemusliku ja mittespekulatiivse krediidipoliitika käivitamine ning mittespekulatiivse üürituru reguleerimine;
16. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama maapiirkondades naiste digi- ja hübridõpet, ümberõpet ja täiendusõpet ning veelgi parandama juurdepääsu eriharidusprogrammidele ja kvaliteetsetele töökohtadele, et suurendada seega naiste potentsiaali ning võidelda maapiirkondadest naiste, eelkõige kõrge kvalifikatsiooniga

naiste lahkumise vastu; palub komisjonil jätkata liikmesriikide tegevuse toetamist, et edendada kõigile kättesaadava kvaliteetse hariduse pakkumist investeringute abil, mida pakuvad Euroopa Sotsiaalfond+, Euroopa Regionaalarengu Fond, programm „InvestEU“ ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond, keskendudes haavatavas olukorras inimestele; rõhutab, et tuleb saada üle taristupõhistest ja praktilistest katsumustest, millega maapiirkondade naised haridusele juurde pääsemisel silmitsi seisavad, näiteks piiratud liikumisvõimalused või ebapiisav digitaristu;

17. juhib tähelepanu, et naiste olukorda maapiirkondades mõjutab tugevalt kohalik põllumajanduslik olukord ning et ühise põllumajanduspoliitika raames võetud ebaõiglased meetmed on kaasa toonud väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete ning perepõhiste põllumajandusettevõtete tegevuste järjest sagedasemat lõpetamist; rõhutab vajadust suurendada toetust, et säilitada perepõhist põllumajandust ja tagada maaelu areng, pannes eelkõige rõhku naiste tööle, sealhulgas põllumajanduses töötavate naismigrantide tööle;
18. nõuab, et maapiirkondades kasutataks ära paljusid võimalusi ning arendataks terviklikku lairibataristut, et oleks võimalik töötada kodust ja luua kvaliteetseid töökohti, mis parandavad töö- ja eraelu tasakaalu ning millega tagatakse seega, et naistel on võrdsed võimalused maapiirkonna majanduses osalemiseks ja töötamiseks; palub liikmesriikidel suurendada jõupingutusi, et toetada maapiirkondades elukestvate õpet, kutseõpet, koolitamist, kvalifikatsioonide- ja juhendamise süsteeme, paremat taristut ja parema kvaliteediga teenuseid, kaasates sellesse tihedalt piirkonnad, kohalikud omavalitsused ja teised taoliste meetmete edendajad, näiteks erasektor, sh äriorganisatsioonid ja kojad, ning konsulteerides sotsiaalpartneritega, kes panustavad samuti pidevalt maaelu arengusse, sest see võib oluliselt kaasa aidata sooliselt tasakaalustatud tööhõive edendamisele maapiirkondades;
19. palub komisjonil ja liikmesriikidel edendada veelgi piiriüleseid tervishoiu- ja hooldusteenuseid, eriti maapiirkondades, ning pöörata sellele teemale eriti tähelepanu direktiivi 2011/24/EL⁸ läbivaatamisel, vähendades seeläbi bürokraatlikke ja muid tõkkeid piiriüleste tervishoiu- ja hooldusteenuste osutamisel ja kasutamisel ning luues parema koostoime erinevate tervishoiusüsteemide vahel; rõhutab, et vanemaealistel inimestel on õigus saada kvaliteetseid avaliku sektori tervishoiuteenuseid, mis tagab terve vananemise ning mille abil võideldakse sotsiaalse tõrjutuse, sotsiaalse isolatsiooni ja üksindusega;
20. palub liikmesriikidel arendada välja ennetustegevused ja teadlikkuse suurendamise meetmed, et võidelda soopõhise vägivallega, sh koolides, et tagada juurdepääs teabele ohvrite abistamisvõimaluste kohta, luua ohvritele varjupaigad, sh sisserännanud naiste ja hooajaliselt rändavate naiste jaoks, ning et luua rikkujatele mõeldud ennetavad sekkumis- ja raviprogrammid; rõhutab, et tuleb süvendada õiguskaitses ja avalikus halduses töötavate ning soopõhise vägivalda ohvrite eest hoolitsevate inimeste kutseõpet; nõuab, et vägivalda ohvriks langenud naiste majandusliku ja rahalise mõjuvõimu suurendamist parandataks, integreerides neid tööturule ja pakkudes neile sotsiaalabi; palub seega, et liikmesriigid ning piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused tagaksid, et maapiirkondades ja äärealadel elavad kannatanud ei jääks ilma võrdsest

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2011. aasta direktiiv 2011/24/EL patsiendiõiguste kohaldamise kohta piiriüleses tervishoius, ELT L 88, 4.4.2011, lk 45.

juurdepääsust tugiteenustele; nõuab veel kord tungivalt, et Euroopa Liit ja selle liikmesriigid ratifitseeriks Istanbuli konventsiooni⁹;

21. palub komisjonil ja liikmesriikidel kujundada maapiirkondadele sellised poliitikad, millega tagatakse, et kõigi põlvkondade naised ei pea ära kolima ning saavad tegeleda ettevõtlusega ja aidata seega elavdada ja arendada oma piirkonna majandust; palub liikmesriikidel ja komisjonil suurendada teadlikkust ning muuta maapiirkondades naisettevõtjate ja füüsilisest isikust naiste jaoks rahastusele ligipääsu lihtsamaks, sh alternatiivsed rahastamisvõimalused, tagades, et rahastus on kättesaadav ja see eraldatakse neile; julgustab liikmesriike ning piirkondlikke ja kohalikke omavalitsusi kasutama olemasolevaid Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde, et suunata ja edendada naisettevõtjaid ja füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevaid naisi; rõhutab, et vaja on teadlikkust suurendavaid ja teavituskampaaniaid olemasolevate ja tulevaste ELi rahastusvõimaluste kohta, mis on mõeldud naisettevõtjatele;
22. märgib, et naised sõltuvad rohkem ühistranspordist; palub seega komisjonil ja liikmesriikidel rakendada koos kohalike ja piirkondlike omavalitsustega oma transpordipoliitikas paremini soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist ning tagada, et maapiirkondades ei puudu ligipääs olulisele transporditaristule; rõhutab kvaliteetse, taskukohase ja ohutu ühistranspordi tähtsust; rõhutab, et ELi ühtekuuluvusfondid peavad toetama ühenduvuse ja transpordilahenduste parandamist maapiirkondades; palub liikmesriikidel pakkuda mitmeliigilist transporti ning lihtsaid ja mugavaid ühelt transpordivahendilt teisele ümberistumise võimalusi; rõhutab, et võimalikult sujuvate ja ligipääsetavate transpordiahelate tagamiseks tuleb kogu ELis ehitada kvaliteetsemat taristut; kordab uuesti, et see hõlmab taristu standardimist, eelkõige piiriüleste projektide ja transpordi võimaldamiseks, tagades seeläbi naiste aktiivsema osalemise tööturul ning aitab neil tööd otsida, sest nad saavad kaugemale reisida;
23. rõhutab, kui oluline on, et tõepoolest oleks võimalik töö-, era- ja kutseelu ühitada, millel on positiivne mõju, sest see suurendab kõigi naiste osalemist ühiskondlikus ja poliitilises tegevuses, soodustades maapiirkondades optimaalse keskkonna loomist, mis tõmbab ligi üksikinimesi, partnersuhteid ja perekondi kogu oma mitmekesisuses ja eelkõige naisi, kes kolivad maale, et nautida tervislikku eluviisi;
24. toetab veendunult institutsionaalse toe suurendamist tagamaks, et maapiirkondades elavad naised osalevad poliitikas, on võimul ja on esindatud; toonitab, et tuleb kavandada koostöötegevusi, et julgustada maapiirkondades elavaid naisi liikuma valdkondadesse ja sektoritesse, kus nad on alaesindatud, samuti tuleb korraldada teadlikkuse suurendamise kampaaniaid sellest, kui oluline on, et juhtivatel ametikohtadel oleks naisi; kutsub seetõttu liikmesriike üles edendama soolist võrdõiguslikkust erinevates juhtimis- ja esindusorganites, et edendada võrdset osalemist igat liiki põllumajandusorganisatsioonides, ühendustes ja avalik-õiguslikes asutustes;
25. nõuab tungivalt, et liikmesriigid kaotaksid meeste ja naiste palgaerinevused ja pensionilõhe; märgib, et pensione tuleks tõsta, et pakkuda õiglast sissetulekut, millega inimesed saavad väärikalt elada ega peaks kunagi elama allpool vaesuspiiri; rõhutab, et tuleb kaitsta avalikke solidaarsusel põhinevaid universaalseid

⁹ Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalga ja perevägivalga ennetamise ja tõkestamise konventsioon.

sotsiaalkindlustussüsteeme, millega tagatakse kõigile inimväärne pension;

26. nõuab, et kvaliteetsed avaliku sektori teenused ja taristu oleksid paremini kättesaadavad, eelkõige digitaalne taristu, ning et töötataks välja laialdaselt kättesaadavad, tõhusad ja taskukohased transpordivõimalused, mis on kooskõlas kestliku arengu eesmärkidega;
27. nõuab tungivalt, et liikmesriigid rakendaksid sotsiaalse tõrjutuse ja vaesuse ohuga tegelemiseks konkreetseid meetmeid, seades kesksele kohale juurdepääsu taskukohastele eluasemetele, transpordile, ja energiale;
28. palub komisjonil ja liikmesriikidel kavandada toetusprogrammid või toetusmeetmed selliselt, et väiksemad ettevõtted ja sidusrühmad saaksid halduskoormusega hõlpsasti hakkama; palub komisjonil ja liikmesriikidel tagada, et üksikisikutel või väiksematel organisatsioonidel on samuti võimalik saada ülevaade rahastusvõimalustest ja rahastusele kandideerida ning et neile pakutakse seejuures tuge;
29. kutsub liikmesriike üles tagama, et naised saaksid oma õigusi kasutada ühiskonna kõikides valdkondades, ning seega keelustama ja muutma karistatavaks igasuguse diskrimineerimise;
30. rõhutab väärtuslikku panust maapiirkondades soolise võrdõiguslikkuse edendamisse, mida annavad Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist kaasrahastatud Leader-programmi meetmed, mille eesmärk on kaasata kohalikke sidusrühmi strateegiate väljatöötamise ja elluviimise, otsuste tegemise ja vahendite eraldamise nende maapiirkondade arenguks; palub komisjonil ja liikmesriikidel tugevdada Leader-programmi, vähendades kohalike omavalitsuste halduskoormust ja lihtsustades juurdepääsu, edendades kogukonna juhitud arenguprojektide kohalikku isevastutust ning soodustades naiste osalemist kohalikes tegevusrühmades;

NÕUANDVAS KOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	16.6.2022
Lõpphääletuse tulemus	+ : 24 - : 0 0 : 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Isabella Adinolfi, Annika Bruna, Maria da Graça Carvalho, Margarita de la Pisa Carrión, Lina Gálvez Muñoz, Alice Kuhnke, Karen Melchior, Andželika Anna Możdżanowska, Maria Noichl, Sandra Pereira, Pina Picierno, Evelyn Regner, Diana Riba i Giner, María Soraya Rodríguez Ramos, Christine Schneider, Sylwia Spurek
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Michiel Hoogeveen, Ewa Kopacz, Aušra Maldeikienė, Predrag Fred Matić, Silvia Modig, Monika Vana
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Marek Paweł Balt, Milan Brglez, Maria Walsh

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

24	+
ECR	Michiel Hoogeveen, Andželika Anna Mozdżanowska
ID	Annika Bruna
PPE	Isabella Adinolfi, Maria da Graça Carvalho, Ewa Kopacz, Aušra Maldeikienė, Christine Schneider, Maria Walsh
RENEW	Karen Melchior, María Soraya Rodríguez Ramos
S&D	Marek Paweł Balt, Milan Brglez, Lina Gálvez Muñoz, Predrag Fred Matić, Maria Noichl, Pina Picierno, Evelyn Regner
THE LEFT	Silvia Modig, Sandra Pereira
VERTS/ALE	Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek, Monika Vana

0	-

1	0
ECR	Margarita de la Pisa Carrión

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	25.10.2022						
Lõpphääletuse tulemus	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 100px;">+:</td> <td style="text-align: right;">36</td> </tr> <tr> <td>-:</td> <td style="text-align: right;">1</td> </tr> <tr> <td>0:</td> <td style="text-align: right;">10</td> </tr> </table>	+:	36	-:	1	0:	10
+:	36						
-:	1						
0:	10						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoş Benea, Benoît Bîteau, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Ivan David, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Dino Giarrusso, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Elsi Katainen, Camilla Laureti, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Elena Lizzi, Chris MacManus, Colm Markey, Marlene Mortler, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Eugenia Rodríguez Palop, Bronis Ropè, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Veronika Vrecionová, Sarah Wiener, Juan Ignacio Zoido Álvarez						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Franc Bogovič, Rosanna Conte, Marie Dauchy, Anna Deparnay-Grunenberg, Alin Mituța						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Estrella Durá Ferrandis						

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

36	+
ECR	Mazaly Aguilar, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
NI	Dino Giarrusso
PPE	Álvaro Amaro, Franc Bogovič, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Colm Markey, Marlene Mortler, Anne Sander, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Juan Ignacio Zoido Álvarez
RENEW	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Alin Mituța, Ulrike Müller
S&D	Clara Aguilera, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoș Benea, Isabel Carvalhais, Estrella Durá Ferrandis, Camilla Laureti, Maria Noichl, Juozas Olekas
THE LEFT	Luke Ming Flanagan, Chris MacManus, Eugenia Rodríguez Palop

1	-
ECR	Krzysztof Jurgiel

10	0
ID	Rosanna Conte, Marie Dauchy, Ivan David, Gilles Lebreton, Elena Lizzi
VERTS?ALE	Benoît Biteau, Anna Deparnay-Grunenberg, Martin Häusling, Bronis Ropë, Sarah Wiener

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu